

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok večne zvestobe Sveti materi Kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrot in milosti frančiškanskega Komisarijata.—
Naročnina \$3.00, z u n a j
Združenih držav \$3.50.

November 1927.

Izdajajo slov. frančiškani v Ameriki.

19. Letnik.

Ob srebrnem studencu.

France Jaklič.

4.

E tisti dan so prišli Alojnarji pred mestnega sodnika. Tedaj še ni bila navada, da bi razpisavali dan obravnave in označevali uro začetka. Ko so dobili zločinca, so ga sodili, dokler je bilo hudo dejanje še vsem v živem spominu in ni bilo treba iskati prič. Sodnik je samo izvedel, da so mu pripeljali hudodelca v ječo, našteali so mu tudi vse zločine, ki jih ima na vesti. Tako je gostilna "pri Katrini" v razvalinah. Gostilničarka nima nobene posesti več, da bi postregla ljudem; eden si je moral glavo obvezati, drugi ne more krvi ustaviti, ki mu hoče odteči skozi nos, nekdo ne more stopiti na noge, tretji stoče, da ima rebra zlomljena in še marsikdo ima krvavo znamenje na glavi, koder so ga neznaneci potipali. Srebro je prodajal. Gotovo ga je ukradel. Morda je še ubijal. Zločinec je! Zakaj pa neče povedati, kdo je in odkod. Niso pošteni ljudje.

Tako je bil mestni sodnik skoraj prepričan, da so mestni stražniki napravili dober lov, da so pali v roke pravice ljudje, ki imajo precej na vesti.

"Zgodi se pravica! Tako kakor zaslužijo!"

Dvorana, kjer je sodil mestni sodnik loški, se je trlo radovednežev tedaj, ko je stal Mohor Alojna s sinovoma pred sodbo.

Kajpada niso bili samo gostje, ki so bili prišli "pri Katrini" v stik z njimi, bili so tudi drugi meščani in radovedni okoličani, ki so želeli videti srečne ljudi, ki tvorijo s srebrom, ki ga je kupil loški zlatar. Kdo so ti ljudje, ki se ne izdado? Zakaj se prikrivajo? He!

Sodnik bi bil najprej rad izvedel, kdo in odkod so zločinci. Stari je odgovarjal:

"Mohor Alojna sem. To sta moja sinova. Doma smo pa v grapi na Tolminskem!"

Toda sodnik ni bil zadovoljen s tako priprosto zvižajo in je hotel natančnejših pojasnil. Kje so krščeni in kakšno ime ima selišče v grapi. Izvedel je pač, da so bili krščeni vsi "pri fari", da pa selišče nima nobenega imena, pa tudi voda ne, ki teče mimo. Vsaj Alojna ni še nikdar slišal koga imenovati vodo po imenu.

Sodnik pa ni vrtal dalje, ko je videl, da njegov sveder ne poprijemlje. Mislil si je:

"Vse ne bo nič pomagalo. Dobil boš po zaslužju, ako si kriv."

Tedaj je pozval tožnike, da se oglasijo.

Katrina je stopila prva na plan. Njej se je zgodila največja škoda. Naštevala je, koliko je vrčev razbitih, koliko bokalov vina se je razlilo, ki ga ni nihče plačal, koliko je miz polomljenih in stolov brez nog; kruh se je kotalil po tleh in so ga psi raznesli; še podobe, ki so visele, in bridka martra je razbita.

"In kdo je vse to pokončal?"

"Kdo drugi, kot ti-le! Ti so mi vse razbili!"

Sodnik je bil pa pravičen mož in je vprašal Alojna, ako je res, kar jih ženska obdolžuje.

"Ne vem! Nekaj bo že res. Vsega pa nismo mi razbili!"

"Kaj ste pa vi razbili?"

Nobeden ni vedel ničesar! Nobeden ni pogledal, kaj je zagrabil. Braniti so se morali.

"Ti naj plačajo! Zakaj so pa začeli!"

I, seveda so ugovarjali, da bi bili oni začeli in šele priče so morale spričati, da je Alojna prvi kresnil. Potrdil je zlasti tisti, ki je prinesel kumaro pokazat, po kateri je bil Alojna česnil in se je bila že precej zredila.

"Tako plačaj! Ti si začel!" je odločil sodnik in pozval Katrino, da naznani škodo, ki jo je imela v gostilni.

“Konje imate tam in blago, kakor pravi!” je namignil sodnik gostilničarki, da bi ne skrbela.

To pa ni bilo všeč Alojnu, ki je zagrozil:

“Ne dotakni se konj in blaga, če hočeš sebi dobro. Tiste črepinje ti pa poplačam, kolikor so bile vredne!”

Ko je pláčeval, ji je pa še naročal, da naj skrbi za žival, da bo imela kaj v jasliah in naj shrani blago, da kaj ne izgine. Naštel ji je podrobno vse blago, ki je pripravljeno v tovorih. “Ne bo zastonj!” Potresel je pas, da je srebro zazvenelo.

Nato je sodnik pozval poškodovance, da razgaliho rane in bolečine, ki so jih dobili in stavijo svoje zahteve, koliko jih je bolečina veljala.

Tedaj pa ni hotel nobeden začeti.

nal, kar je pa še ni, bo pa ob priliki storil, s čimer so soglašali prizedati.

Toda slišale so se še druge stvari. Sodnik je slišal že doma od žensk o srebru in neznanih ljudeh, ki so ga prodajali in katerih ni nihče poznal. Bogve kje so dobili srebro. Pravijo, da so roparji. V gostilni se je tudi govorilo o tem in veliko modrovalo, kje se je dobilo srebro, ki se ne pobira kar tako in kdor ga ima, ga ne da kar izlepa od sebe. Tudi ti kmetje ga niso dobili na lep način. Glejte, kakšni pa so tudi. Nihče ni bil tako nepreviden in nespartemeten, da bi ugovarjal sumnjam, ki so se izrekale na ves glas: roparji so!

In ni čuda, da je bil tudi sodnik radoveden, odkod je srebro prišlo in kakšni so ljudje, ki so ga pri-

Ej, kdor je isker
in mlad,

brhke konjičke
ima rad.

In ko je vprašal onega, ki je imel glavo obvezano, koliko zahteva, je odgovoril, da nič, ker je vsako bunko, ki jo je dobil, vrnil, da mu ni Alojna ničesar dolžan. Oni, ki je krvavel z nosa, je pa povedal, da mu bo že sam puščal, ko bo pravi čas prišel in še ta, ki se je z roko pod rebri tiščal in ječal od bolečin, ni zahteval ničesar, samo trdil je, da ne bo pozabil, da bo že dobil, kar mu gre.

Končno se je pa pokazalo, da razen prvega ni nihče prav vedel, kdo ga je udaril, ker je padalo vse vprek.

Tako se je bil prepir “pri Katrini”, ki so ga bili neznansko napihnil, razpočil v nič.

Alojna ni storil na mestnem ozemlju nobenega pogreška, kaj šele zločina. Škodo je pa rad prav-

nesli.

O, zdaj je pa imel te slovite ljudi pred seboj, preiskal in presodil je njihova dejanja, vendar radovednosti še ni utešil, o izviru srebra ni še ničesar izvedel.

Potepuhi nečejo ničesar izdati, niti namigniti iz česar bi mogel kaj gotovega sklepati. Kakšni poštenjaki pa so?

Bo že res, kar se govori na trgu, kar sumijo mo-žje po gostilnah in kar vpije razburjeno občinstvo, ki se gnete v sodni dvorani.

“Roparji so! Roparji in ubijavci!”

Ljudski glas je bil tak. Matevž Rajsar, sodnik loškega mesta: ali veš, kaj je vox populi? Vox Dei! Hahaha!

V njegovih rokah so. Sumljivi ljudje so! Dolže jih ropa in ubijanja.

Vest mu ni več dopuščala, da bi jih pustil, dokler ne dožene, kje so dobili srebro.

Zato je vprašal:

“Ti stari, Mohor Alajna, in mlada dva, vprašam vas slovesno, kje ste dobili srebro, ki ne zraste na njivi kakor plevel med ovsom, ali kakor goba v travi?”

Vse je utihnilo, da bi bili slišali peketanje miši, ako bi se bila spustila po dvorani, zakaj vsi so hoteli natančno slišati skrivnost, ki se mora sedaj odgrniti.

Mohorju Alojnu je že zdavnaj predsedalo poizvedovanje po srebru. “Pri Katrini” se je bil raje stepel z vsemi, kakor da bi bil samo namignil, kje je blago dobil. Zdaj naj pa pove? In vsi bodo slišali in drli k tistemu studencu in prestrezali srebro. Kaj bo pa Alojna dobil? Ne boš!

“Srebro sem dobil doma. Tako, kakor smo ga prinesli v Loko.”

Nejasne besede so vznevoljile občinstvo kakor tudi sodnika. Doma je dobil. Kje so pa ti potepuhi doma? Ali more kdo vedeti, ako nočejo sami določno povedati, da bi človek lahko krenil tja in se prepričal, če je res, kar govore.

Mestni sodnik je bil ves ogorčen, ko je videl, da so potepuhi tako zakrknjeni, da ničesar ne povedo, da bi jim mogel verjeti.

Vzkliknil je:

“Ha! Ko bi imelo naše sodišče trlico, tedaj bi že izvedeli, kje je tisto prokleta gnezdo, v katerem se skrivate in odkod ste prinesli srebro. Niste pošteni ljudje, ker nečete z resnico na plan. Roparji ste in morda ubijavci.”

Občinstvu so bile vseč trde besede in je zagrmelo: “Roparji! Ubijavci!”

O kako bi bil Alajna odgovoril na žalitve, kako bi bila delala njegova kri, toda še so bili v železju in biriči loškega mesta so bili na njihovi strani.

Stari je stisnil zobe in je srdit pogledoval sodnika in hrumečo družbo v ozadju. In ko je čakal, da nastane zopet tihota, da se bo razumelo govorjenje, je njegov sklep postajal še trdnejši: “Nihče ne bo izvedel, kje dobivam srebro. Nihče nas ne sme spoznati.”

Ko se je pa šum polegel, je povedal:

“V naši grapi še nismo nikogar ubili in nikogar slekli. Na svoji zemlji smo našli srebro. Ni raslo ne v travi, ne med ovsom, temveč voda ga je prinesla. V studencu smo ga zajeli!”

O, kako je zašumelo nevolje! Kako je bil sodnik Matevž Rajsar razkačen na potepuhe, ki ga hočejo imeti za norca, njega, mestnega sodnika v Škofji Loki. O, kako mu je bilo žal, da ni smel rabiti trlice. Srebro naj bi se kar v vodi zajemalo! V studencu? Ali se je že kdaj slišalo kaj takega? Kje je pergament, na katerem bi bilo to zapisano, da bi mogel verjeti?

Res niso ti potepuhi na mestnem ozemlju povzročili ničesar, da bi jih mogel spraviti v luknjo, toda sumljivi ljudje so. Dolžijo jih ropanja in ubijanja. Sami pa nočejo izdati niti kraja, odkoder so prišli. Kaj bo rekla njegova sodniška vest, ki mora biti zločincem vedno za petami, ako jih izpusti. Ali naj strašno rokodelstvo še v bodoče izvršujejo nekaznovani? Čakajte! Na gradu so trlice, tam naj odkrijejo grozno skrivnost.

“Na grad ž njimi! Tam naj se pokore!”

Tako je končno razsodil mestni sodnik in se ni brigal za ugovarjanje Alojnarjevih niti ni ukoril množice, ki je tulila:

“Na grad! Na grad! Na vislice!”

(Dalje prih.)

Niko Kuret, Celje:

SONCE V CERKVI.

Skozi okno sonce sije
ti v svetišče.
In vsak pramen, Mati mila.
Tebe išče.

Oj, vsak pramen Tebe išče,
Tvoj smehlaj . . .
Ne želi si več od Tebe
ven nazaj,

Sveta in zveličavna misel.

K.

VETA in zveličavna misel!

Katera pa je to?

Sveta cerkev nam jo 2. novembra in potem ta celi mesec kliče z vso resnostjo in odločnostjo:

“Sveta in zveličavna je misel: moliti za mrtve, da bi bili svojih grehov rešeni.”

Toda, kakor na vse druge božje in svete misli, le preradi mi zemljani pozabljamo tudi na to.

Zato pa je sv. mati cerkev vpeljala poseben dan, 2. novembra, dan spomina vernih duš, ko nas vse zbira na naših pokopališčih, v naših cerkvah okrog mrtvaškega odra, groba “neznanega kristjana”, skupnega groba vseh kristjanov in nam z žalostnim očesom odkriva strašen ogenj vic, ogenj zadoščevanja, v katerem trpe duše pravičnih, da se bodo očistile vsega madeža in plačale svoj dolg neskončni pravici. In ko nam kaže te “uboge” duše, kliče nam žalostna v njih imenu: “Usmilite se nas, usmilite se nas vsaj vi, prijatelji naši!” In “sveta in zveličavna je misel moliti za rajnike, da bi bili grehov rešeni.”

Bomo slišali ta klic naše dobre matere?

Mesec november je zopet tukaj. Prijatelj, boš slišal klic tudi ti?

O, ne presliši ga, zakaj:

1. Sveta je misel misliti na mrtve.

Sveta?

Zato, ker je Bogu ljuba. Bog to hoče!

“Verujem v občestvo svetnikov”, molimo v “apostolski veri”.

Verujem, da smo svetniki v nebesih, verniki na zemlji in duše v vicah samo ena velika družina božja.

Kakor pa želi oče v družini, da bi se vsi njegovi otroci, bratje in sestre ljubili in podpirali med seboj, prav tako želi tudi naš skupni nebeški Oče, da bi se tudi mi, otroci te velike družine, ljubili in podpirali med seboj.

Svetniki v nebesih ne potrebujejo več naše pomoči. Zato pa je njih edina dolžnost, da podpirajo nas, svoje vojskujoče brate in sestre na zemlji, da nas varujejo in prosijo za nas.

Zato nam je dala sveta mati cerkev pri Krstu in pri sveti birmi posebnega patrona, enega izmed teh srečnih božjih duš, ki ima posebno dolžnost do nas. Nas pa neprestano, vsaki dan, opominja, da se tem svetnikom, posebno pa tem patronom priporočamo in jih prosimo pomoči.

Duše v vicah so pa posebne ubožice, sv. cerkev jim naravnost pravi “uboge”. Zakaj?

Zato, ker strašno trpe. Ogenj vic in ogenj pekla se razločujeta samo v tem, da je eden časen, drugi pa večn.

Pa tudi zato, ker si same ne morejo nič več pomagati.

Dokler človek živi na zemlji, gospoduje nad njim samo usmiljenje in ljubezen božja.

Ko pa enkrat zatisne svoje oči za ta svet, zagospoduje nad njim samo neskončna pravičnost božja. Tedaj se pa pravi: “Daj račun od svojega hišnikovanja!” in “plačaj, kar si dolžan!”

Gorje, stokrat in milijonkrat gorje bi nam bilo, ako bi ob smrti bili v nemilosti pri Bogu, v smrtnem grehu. Zadela bi nas strašna, da, neskončna in večna nesreča. Začuli bi strašne besede: “Poberi se izpred mene, ti prokleti, v večni ogenj!”

O, Bog nas varuj te neskončne nesreče. V tem slučaju bi bilo bolje, “da bi se nikdar ne bili rodili.” Za vekomaj bi bili pahnjeni iz družine božje. Pogubljeni ne spadajo in na vekomaj ne bodo spadali več v družino božjo. “Jaz vas ne poznam”, bo rekel božji ženin.

Toda upamo in pristrčno prosimo usmiljenje božje, da bi se nam to ne dogodilo!

Toda poznamo svoje človeške slabosti. Poznamo svojo grešnost. Poznamo pa tudi število svojih grehov. Kakor listja in trave jih je, kaj ne? Toda ali ne vemo, da bomo za vsak greh morali tudi dolg plačati, katerega si nakopljemo z vsakim grehom?

2. Za to je božje usmiljenje prižgalo še ogenj očiščevanja in zadoščevanja — vice.

Tu duša sama ne more ničesar dobrega več storiti — samo trpeti, dokler ne bo dovolj čista, da bo vredna se združiti z neskončno svetim Bogom. Trpeti mora, dokler ne bo iztrpela očiščenja in vsega dolga do zadnjega vinarja.

Ali pa jim ne moremo pomagati mi, — ki imamo še toliko virov milosti in usmiljenja božjega?

Da, moremo! In ne samo moremo, tudi moramo! Bog to hoče. V imenu božjem nas za to ta dan in celi november sv. Cerkev, naša skupna mati, pelje k grobovom naših rajnikih, nam odkriva ta strašni ogenj, nam kaže tam te “uboge duše”, ki pa niso nihče drugi kot naši ljubljani sorodniki, znanci, prijatelji, ki so pred nami umrli in nam kliče: “Spomni se, da je “sveta” misel, da se spominjaš na svoje rojake in moliš za nje, vršiš za nje dobra dela usmiljenja, sv. odpustke, sv. maše itd. in jim tako pomagaš iz tega strašnega kraja.

Zato je sveta ta misel, ker Bog tako hoče.

Sveta je pa tudi, ker nas k temu veže ljubezen.

Bog je ljubezen. Bog neskončno ljubi nas, pa tudi duše v vicah. Ta Bog pravi, da je druga največja njegova zapoved, da ljubimo bližnjega kakor

samega sebe. Zato nas veže ta ljubezen tudi do duš v vicah.

Poganska, človeška ljubezen gre samo do groba.

Ko umrje ljudem posvetnega mišljenja ljubljena oseba, kako velik jok čujemo ob grobu. Velikanski pogreb, dolge vrste kočij, cele vozove vencev gre z mrtvim do groba. Toda grob se zagrne, pogrebci gredo od groba, in rajniki? Kako kmalu je pozabljen! Pojdi nekoliko let po pogrebu na grob, — pa boš videl! Grob pozabljen, zanemarjen. Rajniki

Zato je sveta misel moliti za rajnike, ker je dolžnost ljubezni, ker s tem izpolnujemo največjo zapoved božjo — da pomagamo "ubogim" dušam, ki si same več pomagati ne morejo.

In zveličavna je ta misel. Zakaj?

Kako smo hvaležni onemu, ki nam v stiski pomaga. In kolikor večja je stiska, iz katere nam kdo pomaga, toliko večja je tudi hvaležnost.

O, katera stiska, katero trpljenje pa je večje, kakor je očiščevalen ogenj vic?

Dr. Anton Korošec,
vodja katoliških

Slovencev na poli-
tičnem polju.

pozabljen! Bila je to svetna, človeška ljubezen.

Toda krščanska ljubezen, ljubezen, katere nas uči sv. Cerkev, katero je dobila od Kristusa, je drugačna. Ta ljubezen ne gre samo do groba, gre skozi ta črni grob v večnost. Kjer klije v srcih vera, živa vera v Boga, tam je tudi ljubezen božja, krščanska. Tam rajniki ni pozabljen. Grob se krasi. Posebno pa gredo za njim ne samo solze, temveč veliko več molitve, dobra dela, sv. maše. In to je prava ljubezen, ki jo Bog hoče.

In če smo mi, revni ljudje, hvaležni za pomoč iz stiske, koliko bolj bodo hvaležne "uboge" duše, ako jim pomagamo iz tega strašnega ognja! O, ko bodo s pomočjo naših molitev, naših dobrih del očiščene, v nezmerni sreči hitele k Bogu, o, kako hvaležne bodo nam, da smo jim olajšali ali skrajšali to trpljenje! S koliko hvaležnostjo se bodo spominjale pri Bogu nas, prosile tam za nas! Kako hvaležne in mogočne prijateljke smo si pridobili pri Bogu ž njimi!

Da, tudi iz tega stališča, kako zveličavna je ta

misel za nas! "Bodite usmiljeni in boste usmiljenje drugih dosegli," pravi Gospod sam. Plačilo za usmiljenje z drugimi je največje to, da dobimo usmiljenje sami, ko ga mi potrebujemo.

Sedaj ta sv. Cerkev tako milo in tako resno veli: "Usmili se, usmili se vsaj ti, prijatelj, sin, hči, mati, oče, mož, žena svojega ljubljenega v večnosti. Moli zanj! Skušaj mu pomagati! Zakaj — morda še letos, morda drugo leto — boš že ti sam tam. Misli na svojo slabost, misli na svoje grehe! Ali moreš drugega pričakovati, ko te pokosi smrt, kakor da boš skoraj gotovo prišel tudi ti tja?"

Da, morda danes leto, ko bodo verniki praznovali spomin "ubogih duš", boš že ti sam taka "uboga", strašno uboga duša v ognju. O, kako boš koprnel po pomoči! O, kako boš strašno klical svoj: "Usmilite se me! Usmilite se me!" Ali hočeš, da se te bo kdo spominjal? Ali hočeš, da bodo drugi za te molili, ti pomagali?

Dobro!

Bodi sedaj ti usmiljen, pa boš tudi ti usmiljenje dosegel!

Ti, mati, ti, oče, se nikdar z molitvijo ne spominjaš svojih starišev. Nikdar tvoji otroci ne čujejo, da bi ti kaj storil za svoje rajnke stariše. Preveč ti je mala žrtev za kako sv. mašo! Preveč moliti za nje!

Dobro, oče! Dobro, mati! Kakor ti posojuješ svojim starišem, tako ti bodo vrnilo tvoji otroci. Ti nič za svoje stariše, tvoji otroci nič za te!

Enako velja tebi, sin, tebi, hči!

Enako tebi, prijatelj, znanec, sobrat!

O, zato, kako zveličavna je ta misel, moliti za rajnke, bomo čutili na sebi prav šele takrat, ko bomo sami na tem!

O, zato, "bodite usmiljeni, da boste usmiljenje dosegli, ko ga boste vi potrebovali."

Zveličavna je misel!

Zveličavna je misel, ker nas spominja na ta strašno nesrečni in žalostni čas, ki bo prišel nad te prav kmalu, da boš mislil nanj v življenju, da boš že v življenju poskrbel, da boš imel kaj pomoči, da boš imel koga, ki se te bo spominjal in ti pomagal.

Imamo zavarovalna in podporna društva, da se zavarujemo za bolezen in sorodnike za smrt.

Modro je to in potrebno. Vsakdanja skušnja nas uči, kako je nemodro in lahkomisljeno, kdor ni v teh družtvih. Pride bolezen, pride smrt. Takrat se pa čuti, navadno britko in grenko čuti.

Ali ni bolj lahkomisljeno, ako se ne zavarujemo tudi za trpljenje v vicah?

Ta misel, moliti za mrtve, bo zato za nas zveličavna, da bomo mislili v življenju na ta čas in se bomo skušali zavarovati zanj.

Priganjala nas bo pred vsem, da se bomo skušali obogateti z dobrimi deli, da bomo življenje in pre-

moženje porabili pred vsem za to, da si bomo nabrali obilo dobrih del za večnost, da si bomo pridobili obilo hvaležnih src, ki se nas bodo spominjale, da bomo podpirali naprave, kjer se bo za nas molilo, ko bomo v večnosti.

"Apostolat sv. Frančiška" je taka zavarovalna organizacija. Ali si njegov član? Zakaj nisi? Misli sedaj na to! Tvoja župna cerkev, dobrodelni zavodi so take zavarovalnice.

Potem še eno!

Imaš premoženje, morda posmrtnino. Vse to moreš v testamentu razdeliti med sorodnike in prijatelje. Kako pozabljajo tukaj naši ljudje nase! Par sto več ali manj sorodnikom, je vseeno. Čim več jim pustiš, tim manj ti bodo hvaležni. Človek, misli najprej nase! Naši stariši zapuščajo svojim otrokom premoženje. Ali se kak otrok potem spomni starišev? Navadno se skregajo med seboj, kdo bo dobil več. Da bi molili za svoje stariše, mislili nanje, če morda potrebujejo pomoči? Kaj še! Prepri in kletev gre za njimi v grob le prepogosto! Ali ni to res, stariši?

Zato, zveličavna bo misel zate, ako se boš spominjal svojih rajnk, ker te bo opomnilo, da boš del svojega premoženja v testamentu gotovo in najprej odločil sebi, svoji duši, za sv. maše in en del za dobre, svete namene.

Zveličavna je ta misel, ker nas bo naučila prirejati našim umrlim krščanske pogrebe.

Ko bom mrtev, kaj meni velik slovesen pogreb pomaga? Dajte na mrtvo truplo ali cvetic ali trnja, mrtvecu bo vseeno. Ne! Imejte svoje rože! Imejte svoje parade! Ko bom umrl, dajte mi molitev! Dajte mi sv. maš!

Parada, velike ceremonije ob pogrebih, ali so kaj drugega kakor napuh preostalnih? Še z mrtvim se hočejo bahati, češ, "poglejte, kako lep pogreb smo mu naredili!" Sv. Cerkev ni proti lepim sprevedom, lepim pogrebom. Ne! Še želi jih! Toda moderni pogrebi, cele vozove vencev, cele vrste auto, srebrne truge . . . , pri tem pa nič molitev, nič dobrih del, nič sv. maš . . . Ne, ne! To ni krščanska ljubezen do mrtvih.

Kako lepo je, da se širi vedno bolj navada, dati mesto venca za sv. maše, takozvani "duhovni venec!" To si želim jaz in veliko tega! Vse drugo odklanjam že sedaj! In tako si boš želel tudi ti, če preje ne, ko boš v večnosti!

Zveličavna je misel.

* * *

Vernih duš dan je tukaj!

Mesec november, mesec vernih duš je tukaj!

Človek, spomni se, da je sveta in zveličavna misel, moliti za rajnke, da bi bili grehov rešeni!

Misli na to! . . .

Anton Martin Slomšek.

Sr. M. Lavoslava.

Slomškovo svetniško življenje.

IDELEI smo v prejšnjih poglavjih, kako je Slomšek skrbel za dušno srečo njemu izročeni ovčic, pri vsem tem pa ni zane-marjal svoje lastne duše. S sv. Pavlom je govoril: "Strahujem svoje telo in ga devam v sužnost, da v tem ko drugim pridigujem, ne bom sam pogubljen." Prizadeval si je na vso moč posvetiti samega sebe.

Nad vse je ljubil samoto. Vsako leto je kot škof, ko je bil še v Št. Andražu, preživel rojstni dan na svoji graščini Turn, kjer je molil in premišljeval. Nekoč je imel njegov spremljevalec s seboj neko delo sv. Alfonza, v katerem govori ta veliki svetnik o dolžnostih škofa. Slomšek poprosi svojega družabnika, naj mu posodi te spise, rekoč: "Posodite mi to knjigo za danes in jutri, ker vsebuje dolžnosti škofa; ta predmet bo gotovo najpripravnejši za moje premišljevanje." Tu vidimo, da je Slomšek celo dneve, ki bi jih bil smel po vsej pravici porabiti za oddih, posvetil skrbi za svojo dušo.

Slomšek je večkrat opominjal svoje bogoslovce, naj si izvolijo svetnika, ki jim najbolj ugaja, za svoj vzor — naj posnemajo njegove čednosti. Tudi sam je častil svetnika, kateremu je hotel postati enak. To je bil sv. Frančišek Saleški, o katerem je znano, da je bil poln miline in dobrote. Slomšek je vsak dan čital njegovo Filotejo in skušal po naukih in zgledih tega svetnika-škofa uravnati svoje življenje.

Sv. Frančišek Saleški je bil po naravi nagnjen k jezi. Napovedal ji je neizprosen boj in jo naposled popolnoma premagal. Tako tudi Slomšek. Ako je tupatam podlegel jezi, je pozneje to napako obžaloval in jo skušal popraviti. Ko je bil še spiritual, ga je neki bogoslovec, ki je bil tudi precej hiter, zelo užalil. Ozmerjal ga je pošteno, a čez malo časa mu je bilo že žal. Poklical je bogoslovca k sebi in ga ponižno prosil odpuščanja: "Gospod, midva imava oba isto napako, preostra sva. Nikar mi ne zamerite! Nate to-le knjigo v znamenje moje ljubezni." Nekoč se je Slomšek sprl z nekim visokim gospodom. Vest ga je tako pekla, da je še tisti dan šel k dotičnemu gospodu. Smehljaje mu je dejal: "Morava se spraviti, kajti pisano je: Sonce naj ne zajde nad vašo jezo." Večkrat je tožil prijateljem, da se je zopet prenaglil, ko je moral tega ali onega posvariti, da je rabil preostre besede, kar včasih niti res ni bilo. Menda ravno ta strah, da bi koga ne razžalil, je bil kriv, da je bil včasih predober in preveč prizanesljiv. Ako mu je kdo očital, da je premehak, je dejal: "Držim se besed sv. Frančiška Sa-

leškega: 'Lažje je dajati odgovor od prevelike dobrote kot pa od prevelike ostroti'."

Ponižnost je bila Slomšku najljubša čednost. Učil se je je od Učenika, ki pravi: "Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen." Nad vse pa je sovražil ponižnost, ki rabi ponižne besede zato, da bi bila od drugih priznana kot ponižnost. Imenoval jo je "sloko ponižnost". Svaril je svoje bogoslovce pred njo. V pravi ponižnosti pa je bil Slomšek sam najlepši zgled svojim podložnim.

Časti in visokih služb ni nikoli pričakoval, še manj pa iskal. Ko so mu njegovi cerkveni predstojniki poverili kako častno delo, se ga ni branil. Ni zaupal vase, pač pa v Boga, ki se večkrat posluži malih in slabih, da more dovršiti kaj velikega. Zato pa je imelo vsako delo Slomška velik uspeh. Blagoslov božji je počival na njem, ker mu je bila ponižnost podlaga.

Hvala je bila Slomšku naravnost zoprna; blatenje in obrekovanje njegove osebnosti je lažje prenašal. Večkrat je dejal: "Ljudem moramo pustiti govoriti, sami pa storiti, kar je prav. Hvala človeku nič ne koristi, pokvari ga." Neki duhovnik je v časopisu hvalil njegovo misijonsko delovanje. V začetku mu je samo rekel, da bi bilo boljše, ako bi opustil tako pisarenje. Ker se pa duhovnik ni brigal za blagohotni opomin, mu je naravnost zaukazal, da molči. "Ta vedna hvala," je dejal, "bo storila, da nam bo Bog odtegnil svoj blagoslov."

Nekoč je prišlo nekaj kmetov prosit škofa, naj bi neko podružnico povzdignil v faro. Slomšek nikakor ni mogel ustreči. Eden kmetov se razjezi in mu zabrusi v obraz: "Niste vredni, da ste škof." Kaj stori škof? Nekaj časa gleda svoj križ, nato pa mirno reče kmetom, da smejo oditi. Suroveža, ki ga je tako zelo ponižal, pa pokliče nazaj in mu da bankovec za deset goldinarjev, rekoč: "Ker vam nisem mogel dovoliti, česar ste me prosili, bi vam rad povrnil vsaj stroške potovanja. Vzemite to-le za potnico."

Slomšek je zelo zatajeval samega sebe. Njegovo stanovanje je bilo preprosto, uborno. Rabil je vedno le trd, nepoliran stol, ki si ga je bil kupil, ko je bil še kaplan. Posteljo, ki je bila tudi vse prej kot mehka, si je postiljal sam. Za blazino mu je služil trdi kamen. Dvakrat na teden si je odrekel zajtrk. Pri jedi se je tako zatajeval, da ni nikdo vedel, katere jedi mu ugajajo. Če je šel na počitnice, ni nikoli vzel kuharice s seboj, ampak deklo, ki še navadne juhe ni znala skuhati. Ko je hodil po misijonih, ni nikoli dovolil, da bi mu boljše postregli kot drugim.

In radodaren je bil Slomšek; pomagal je z denarjem vsakemu, ki je bil v potrebi, ako je le mogel. Najbolj so se mu smilili ljudje, ki so se radi boljšega stanu sramovali beračiti. Večkrat je poveril svojemu kaplanu večje vsote, da jih razdeli na skrivnem takim družinam. Lahko si mislimo, koliko hvaležnost in ljubezen je žel v zahvalo. Odprto srce in roko je imel tudi za berače. Njegova teta je imela dolžnost obdarovati vsakega. Naročil pa je, da morajo tisti, ki so bili snažno oblečeni, več dobiti kot pa zamazani in strgani.

uborne beraške skledice kot ostali berači, posnemajoč asiškega ubožca, sv. Frančiška. Ko oskrbnik zahteva tudi od njega predpisano listino, mu pokaže Slomšek svoj škofovski križ. Oskrbnik prebledi, a škof ga pohvali, da je prav ravnal.

Za popravo in lepšanje cerkva je vedno rad prispeval. Za misijone, za vzgojo dobrih duhovnikov in učiteljev, za tisk in razširjanje dobrih knjig, ga ni bilo nikdar treba prositi pomoči, ponudil jo je vedno sam. Zato pa, ko je umrl, ni zapustil velikega premoženja. Naložil ga je varno na nebeške

Račičev Tamburaški zbor v Chicagi, ki se je nanovo reorganiziral.

Ker je Slomšek vedel, da se beračem slabo godi glede prenočišča, je naročil oskrbniku škofijske pristave, da ne sme nobenega reveža odsloviti, ako je prišel prosit prenočišča. Zapovedal je, da mu mora dati tudi večerjo, ki jo naj povžije pri posebni mizi. Po večerji so morali vsi berači moliti z družino sv. rožni venec. Predno so šli k počitku, je moral oskrbnik pregledati njih legitimacije.

Slomšek se je hotel prepričati, ako se vrši vse tako, kakor je ukazal. Neki večer se je podal na pristavo ogrnjen v revni plašč, da bi ga nikdo ne spoznal. Sede k mizi z berači, moli z njimi, je iz

obresti.

Menda še ni bilo lavantinskega škofa, ki bi bil delaven kot je bil Slomšek. Nikoli ga ni bilo mogoče dobiti brez dela. Dan mu je prehitro potekel v delu, ki ga je nadaljeval pozno v noč. Še ko je bil že bolan, si ni privoščil počitka; vstajal je zjutraj ob petih. V zdravih dneh ga je moral strežaj poklicati že ob štirih. Mariborčani so dejali: "Naš škof prvi prižge v našem mestu luč in jo zadnji ugasne." Le tako je bilo mogoče, da je spisal v tako kratkih letih toliko število knjig. Pri tem mu je vid zelo opešal.

Prazno je delo brez sreče z nebes, pravi pregovor. Slomšek ga je upošteval in je vsako svoje delo spojil z molitvijo. V molitvi je iskal sveta pri Bogu; molitev mu je dajala moči in poguma v križih, ki so se s škofovsko častjo še pomnožili. Večkrat na dan je obiskal Najsvetejše, iz katerega je črpal vso svojo ljubezen, s katero je gorel za Boga in zveličanje duš. V Evharistiji je vsklila in rastla tista velika njegova potrpežljivost in ljudomilost, ki je vlekla nase srca vseh, ki so se mu kedaj približali v življenju. Evharistija je bila Slomšku sonce, v katerega žarkih se je grel sam in tako zelo želel z vso dušo, izpostaviti tudi svoje drage ovčice tem toplim pramenom. Z nežno, otroško ljubeznijo je ljubil veliki škof Marijo. Vsaki večer se ji je priporočal v molitvi sv. rožnega venca. Na steni ob njegovi postelji je visela podoba žalostne Matere božje. Prvi pogled dneva je posvetil Njej in ko je legel k počitku, se ji je še enkrat izročil v varstvo. Ako je odhajal na potovanje, se je še enkrat ozrl na sliko svoje Matere, kateri se je priporočil s kratko molitvijo. Marija ni mogla prezreti tolike zaupljivosti in zvestobe svojega služabnika — vračala mu je z ljubeznijo in ga vodila vedno više po poti popolnosti, dokler ni dospel do vrhunca Kalvarije.

Slomšek je bil oče svojim duhovnikom. Vse je ljubil in čim pogosteje so ga obiskovali, tembolj se je veselil. Postregel jim je, kolikor je le mogel. Bolehne duhovnike je vabil na svoje posestvo, da bi se okrepili in pozdravili. Njegov kaplan je imel

dolžnost streči jim in jih zabavati. Sam je prišel večkrat pogledat, če so z vsem preskrbljeni in kako se jim godi. Seveda je želel za vse neizmerno spoštovanje, ljubezen in udanost.

Svoji družini je bil Slomšek tudi kot škof ljubezniv gospodar, a zahteval je red, ki so se ga morali držati vsi posli. Delu je sledila molitev in druge pobožne vaje. Večerno molitev je škof molil skupno s svojimi hlapci in deklami. Mariborčani so dejali, da tvori Slomškova družina nekak samostan. Ako je zbolel kak hlapec ali dekla, ga je škof redno obiskoval in ga tolažil, dokler ni ozdravel. Za stare, onemogle posle pa je imel posebno hišo, kjer so bili z vsem preskrbljeni. Tudi v svoji oporoki se je spomnil vseh tedanjih in prejšnjih svojih služabnikov. Ljubili so ga vsi še prav posebno radi njegove velike ponižnosti, ki jim je dajala pogum, da so se mu bližali brez strahu in zadrege ter iskali pri njem sveta in tolažbe v svojih križih in težavah življenja. Dan slovesa, ko je škof odhajal na birmovanje, je bil za njegove posle dan žalosti in solza. Nestrpno so ga potem pričakovali in ko se je naposled le vrnil, je hotel biti vsakdo prvi, da mu s solzami veselja v očeh poljubi roko. Ko se je preselil iz Št. Andraža v Maribor, so hoteli iti vsi posli z njim; jokali in prosili so tako dolgo, da jih je moral uslišati. Vsi so že takrat smatrali Slomška za svetnika. Naravno, saj so bili ravno oni v neposredni bližini škofa, in so tako imeli lepo priložnost, opazovati njegovo življenje — življenje svetnika.

Janko Poljanšek:

Kolovrat se poslavlja.

Kolovrat, kolovrat imajo
preljuba naša babica,
prijazna stara mamica
od mladih nog se ž njim igrajo
in presti znajo.
Kako se vrti!
Kolovrat brni:
"Čuj, sivo predivo, dolgo ne bom,
vreteno, vreteno, dolgo ne bom,
najlepši časi davno so proč!

Vse mine, vse mine
in pušča za sabo spomine!
Le stara mati me radi imajo,
le stara mama presti še znajo,
ve mlade deklina,
ve mlade deklina,
ne več —!"

Srebrna žlička.

Niko Kuret, Celje:

GENJ v štedilniku je ugasnil in vedno hladneje je v sobici. Vsa je polna udarcev stare ure s predalnice. Na mizi gori petrolejka. Rdečkasta in motna je taka luč.

Za mizo sedita mati in sin.

Mati je drobna in stara. Izpod ponošene rute ji gledajo lasje. Mnogo sivih je vmes. In mnogo gub je na njenem obrazu. Ves je zaskrbljen in žalosten.

Denar šteje. Počasi in premišljeno. In še in še od kraja . . .

On bere časopis. Zdaj pa zdaj zašumi list v njegovih rokah. Nič niso doma njegove misli. S poročili blodijo iz kraja v kraj. Ves zatopljen mu je vanje mladi, zgodaj ostareli obraz.

Mati šteje denar . . .

* * *

“Danes sem prodala srebrno žličko.”

Njen tihi glas je prerezal tišino.

Fant se drami iz razmišljenosti. Pogleda mater.

“Ono, ki jo je naša rajna Minka pri birmi dobila.”

“Kaj?”

Trpka poteza se mu zariše okrog ust.

“Srebrno Minkino žličko sem danes prodala . . .”

Ono čudno v sinovem licu se ji je zasesalo v du-

šo. Kot v zadregi in kot v opravičilo ponižno zašepče:

“Saj je tako nismo nikdar rabili. Vedno je ležala v predalu.”

Bolestno se mu izvije beseda iz grla:

“Še to ste prodali?”

Še to . . . Vse pojde kos za kosom. Ah, ko od lastnega mesa . . .

“No — in?”

Skoraj zadirčna je njegova beseda.

“Sto sem dobila . . .”

Uporno mu vstane v srcu in plane na dan:

“Tudi teh sto bo šlo . . . in potem —?”

Bridkost mu uduši trpkost in tako bridko zašepče:

“Potem ne bo ne denarja, ne žličke . . .”

Žalost mu zavesi oči in silna bol zaihti v njegovih besedah:

“Imel bi jo za spomin . . .”

List dene na mizo in stopi k oknu.

Zunaj je hladna noč nad mestom. Na stotine svetlih oken in razkošnih luči vabi in omamlja. Visoko nad mestom se boči temno nebo in tisoči zvezd migljajo na njem.

Materi sta pritekli iz žalostnih oči dve veliki solzi in kanili na bankovce pred njo.

Janko Poljanšek:

MOJA MATI.

“Spavaj, spavaj,
sinko moj!
Angel varih
je s teboj.
Bog te gleda
iz nebes
in Marija —
sladka vez!
Ko dorasteš,
drobna stvar,
v cerkev pojdeš
— pred oltar . . .”

* * *

Od zibeli
tak ste peli,
mati moja,
tisti čas . . .

Tunney in Dempsey.

P. Aleksander, O.F.M.:

NE 22. septembra ponoči je vsa Amerika norela. Od severa do juga, od zapada do iztoka, nisi slišal o drugem kot o borbi, ki jo bota bila med seboj Tunney, filadelfijski zmagovavec, in Dempsey, bivši svetovni prvenec v boksanju.

Milijoni ljudi so besneli oni večer z boriteljima vred, besneli so in se tresli za lavoriko prvenstva. Milijoni denarja so šli po vodi samo za nekaj trenutkov zabave. Pa so bili tudi milijoni ljudi, ki gledajo in tehtajo boksarski šport s hladnejšim razumom. Ti so rekli oni večer: Da more biti svet še

Vse naše življenje je ogromen štadij, vse večji še, kakor je oni ob Michiganskem jezeru v Chicagi. In na tem štadiju se bije iz dneva v dan štiri tisoč milijonov ljudi v divjem dvoboju. Bijejo se, da jim krvave obrazi, bijejo se, da jim pokajo kosti in pesti.

S kom se bijejo ti ljudje?

S svojo lastno naravo. Vsak človek nosi v sebi svojega nasprotnika, vsak nosi v sebi takorekoč dva človeka, ki si venomer nasprotujeta. Prvi je oni človek, ki ga je Bog ustvaril po svoji podobi, človek, ki vedno le navzgor hrepeni, ki sili za neskončnim, za lepim, za poštenostjo, za brezmadežnim življe-

Vidiš, tam za onimi
gorami

je lepa domovina Slo-
venija.

danes tako divji, kakor je bil samo v rimskih časih in se more ob pogledu na razbite in krvave obraze boriteljev zabavati!

O pomenu tega divjega športa ne bom govoril. Ne bom govoril, kam bi bil lahko šel oni denar, ki je tekel iz milijonarskih in srednjepetičnih mošnjikov v boksarske mošnje. Ni bil naš denar, kaj nam torej mar? Tudi o tem ne bomo razglabljali, ali je ta šport krščanski. Kakor vemo, je sveti oče obsodil take borbe kot izrodek modernega paganstva. Rad bi vam pa povedal to-le:

njem. Drugi človek je oni, ki ga je pokvarila zemlja, ki ga je Adam s svojim uporom spravil iz ravnotežja in ga telebnil na tla. Od tedaj se ne more več dobro spraviti na noge, in kadar se spravi, se spravi samo za trenotek, potem pa klecne v še večje blato.

Ta dva človeka, ali da se bolj izrazim, te dve naravi, ki ju nosimo v sebi, sta si v vedni bitki, borita se med seboj za lavoriko prvenstva, za nadvlado. O, in ta boj je še vse bolj ljut, kakor je bil oni 22. septembra na chikaškem štadiju. In zato je tako ljut, ker ne gre samo za milijon plesnivega de-

narja, temveč za dušo, ki je večnost ne preceni. Ta boj ne traja samo dobre pol ure, temveč trideset, šestdeset, sedemdeset in še več let, toliko let, kolikor jih je komu odločeno po božji previdnosti. Ljut je ta boj zato, ker stojita na areni dva tako silovita nasprotnika, kot jih ne moremo najti večjih.

Kaj je Dempsey v primeri s tema bokserjema, četudi je baje žival v boju? Kaj je Tunney s svojo gibčnostjo in izurjeno spretnostjo v primeri s slabo in dobro človeško naravo. Tisočletja se že krešeta ta bokserja v nas, pa se še nista skresala; tisočletja se bijeta, pa se še ni odločilo, kdo bo zmagal, in se še bota tisoč let bila in kresala. Tako je zapisal Bog, ki piše usodo človeštva, tako je zapisal človek sam, ko je v svoji človeški omejenosti mislil, da se bo z majhnim uporom povzpел do božje komande.

Boj med dobrim in zlom, boj med poštenostjo in nepoštenostjo, boj med čednostjo in strastjo, boj med telesom in dušo je ta boj. Saj ga poznamo. Saj ga do zadnjega utripa našega življenja čutimo. Vse nehanje in delo nam je prepregel, vse misli, vse želje, vse besede. V tem boju smo se rodili, v tem boju smo zaživeli in živimo, v tem boju smo umrli. Ni ga človeka, ki bi se ne bil rodil kot bojevnik — in ni ga človeka, ki bi ne umrl z boksterskimi rokavicami na rokah.

Če smo torej bojevniki, kaj nam je storiti, da bomo izšli iz boja kot zmagovavci, ko bo zadnjikrat zazvonil zvonec božjega referenta. Kaj sta storila Dempsey in Tunney? Prvo, kar sta storila: pripravljala sta se dolgo, trenirala sta se, kakor pravimo, privajala sta svoje mišice na gibčnost, na urnost, na odbojnost. Vedela sta, da bo treba skakati, umikati se, oddajati udarce, udarce sprejemati, morda tako hude udarce, da bi ga lahko v trenutku podrli na tla. Tako je treba tudi nam gibčnosti, urnosti in udanosti. Gibčnosti nam je treba, da se umaknemo vsakemu zavratnemu naskoku svoje slabe narave; urnosti nam je treba, da dajemo udarec za udarcem; udanosti ali boljše potrpežljivosti nam je treba, če bo pokalo po naših kosteh.

Glej, nasprotnik — slaba narava, se ti bliža iz levega kota. Dvigne pest, da bi zamahnila po tvoji

poštenosti. Kaj boš storil? Gledal boš, da nasprotniku pest spodleti, ali pa da z vso močjo odbiješ udarec. Ta udarec boš odbil s tem, da boš v skušnjavi ostal vedno trden kot skala. "Ne, za majhen užitek, za kratko slast, za to ali ono drobno stvar, ki bi jo ukradel, ne bom stavil na kocko svoje časti in možatosti."

Nasprotnik se ti bliža od desne, da bi zadal tvoji brezmadežnosti udarec. Odbil boš udarec s sveto mislijo: vsepovsod, kjer sem, me vidi Bog. Brezmadežnost je zaklad, ki mi ga nihče več ne vrne, če ga izgubim. Bog, pomagaj mi!

Zatem jo primaha nasprotnik naravnost preko srede, udaril te bo v prsa, udaril bo tvojo vernost. Če si bojevnik, kot se spodobi, dober bojevnik, ali boš čakal in pustil prsa nezavarovana? Ne. Neomajna bo tvoja vera, neomajna kakor svetilnik sredi morja, ki ga ne prebrne najsilnejše morje. Naj le udari nasprotnik v to skalo, sam se bo ranil.

In zopet se bo nasprotnik zakadil vate, vate in v tvojo dejansko ljubezen do Cerkev in do Boga. Če bo tvoja ljubezen res dejanska in odkrita, bo nasprotnik odletel kakor je dolg in širok in morda še obležal.

Od volje je odvisno, ali bomo zmagali ali ne. Ta volja pa mora biti močna, mora biti dejavna.

Volja brez moči in dela je kakor pobožna želja. Same želje po zmagi še nobenemu rokoborcu niso prinesle uspehov, ampak treba je bilo truda in napa. Voljo moramo imeti, voljo za pošteno življenje, ki bo dejavna, to se pravi, živeli bomo tako, kakor hoče Bog, ki nam govori po Cerkvi in pa zvončku vesti.

Sestra volje pa je milost božja. Ta pa nam bo dala, da bomo vselej zopet vstali, če bi se nam zgodila nezgoda v boju. Kaj lahko se zgodi, da bo udarec nasprotnika presilen in bomo omahnili pod njim. Toda v takem slučaju nikar ne ostani na tleh. Vstani, vstani takoj! Zakramentalna milost sv. spovedi in obhajila ti bota pomagala, da ne boš na tleh takrat, ko bo zazvonil Bog, referent vsega našega življenjskega boja, k deseti točki, k borbi smrtne ure.

Kristus, kralj sveta. (Konec.)

Rev. C. J. Smoley:

VZEMITE v roke svetno zgodovino, pa preštejte vse slavne može in žene! Našli bote sicer mnogo dobrotnikov človeštva, toda vprašam vas, se more li eden izmed njih meriti s Kristusom? Edino le sovražstvo, ki oropa razum vsakega treznega premišljevanja in razsodka, bo trdilo, da je ta ali oni enak Kristusu, da je celo večji kot Kristus; toda razum, ki zna razsojati, ne bo nikoli kaj takega trdil, kajti človek le nerad smeši samega sebe. Kristus je bil dosedaj in ostane tudi v bodoče nedosegljiv. Zato je pa tudi edinole On in nikdo drugi vreden, da je kralj sveta. Saj je itak vse zlo, katero tlači človeštvo, prišlo na svet le zato, ker smo zavrgli Kristusa kot kralja, ker smo, da bi ga nadomestili, iskali to nadomestitev v navadnem modrovanju, v tehničnih vedah ali pa v — praznih geslih! Zavrgli smo desetero božjih zapovedi, pa dajemo kopice in kopice novih postav, ki naj bi svet rešile, toda ni moči, ki bi nas silila, da izpolnjujemo te zakone, če ne pripoznamo božje oblasti.

Bog, naš najboljši Oče, naš največji dobrotnik, je sklenil v svoji dobrotljivosti in modrosti, da stori človeka deležnega svoje blaženosti, in ker presega človeške moči, da bi mi dosegli to nadnaravno blaženost, je dal človeku posebno pomoč, to je svoje milosti, razun tega mu pa tudi pokazal pot, po kateri mu bo treba iti, da bo srečen tu in za grobom. Ta pot je desetero božjih zapovedi. Kdor izpolnjuje vestno te, ta ve, da gre po pravi, po dobri poti, po poti k blaženosti; ravno v tem, ker izpolnjuje zapovedi, ima poročstvo in jamstvo, da bo srečen. Desetero božjih zapovedi ni nikak "rimski jarem", kakor trdijo to naši sovražniki v svoji zaslepljenosti, niso nikake okove teme in nazadnjaštva, pač pa so to najboljše postave, katere je dal dobrotljivi Oče svojim otrokom, da bi bili srečni ne samo po smrti, ampak že tu na zemlji. Srečno, varno, mirno bi bilo človeštvo, ko bi bila varna naša lastnina, naša čast, naše življenje, družina, oblast. Potem bi vladal na svetu mir, ne vladale bi tako žalostne razmere. Vse to nam je zajamčeno v deseterih božjih zapovedih. Ne bom govoril o prvih treh zapovedih, ki so temelj in poročstvo za večno in časno blaženost; oglejmo si ostale zapovedi! Četrta zapoved varuje in brani oblast ne samo starišev, ampak tudi njihovih namestnikov, oblasti, države sploh. Peta zapoved varuje naše življenje in naše zdravje; šesta varuje zakonski stan in družinsko življenje sploh; sedma brani našo lastnino in premoženje, osma naše dobro ime. Deveta in deseta zapoved ste močnejši kakor policija, močnejši kakor sodnije in ječe, kajti policija in sodnja poseže vmes šele potem, ko je bil zločin iz-

vršen, deveta in deseta zapoved pa segata že prej do kraja, kjer se zločin iztuhta, namreč do srca, in s tem omejuje vznik zločina, in to je veliko boljše in uspešnejše, kakor pa kaznovati zločin, ko je izvršen.

Kristus, ki je proglašil, da ni prišel zakona rušit, ampak izpolnit, noče ničesar drugega, kakor da deset božjih zapovedi izpolnjujemo in sicer vestno, da bi bil Bog naš cilj, in njegova služba sredstvo, da dosežemo ta cilj. In to je, kar manjka naši dobi. Odvrnili smo se od Boga, zato je naše srce nemirno; miru pa ne bomo dobili z nikakimi posvetovanji, konferencami, katere požro ogromne vsote denarja, o Bogu pa nočejo ničesar vedeti, mir bomo dobili edinole, če se vrnemo k Bogu in njegovim zapovedim. Tavamo v negotovosti, zavrgli smo dosedanje svetovno, krščansko naziranje, poskušamo razne nove sisteme, kako bi postali srečni, pa dosedaj se ni še nobeden izkazal in potrdil. Iščemo torej resnico. Resnica je pa Kristus s svojim življenjem in učenjem. Zabredli smo s prave poti, tavamo, pravost pa britko propada, zločini se širijo, s strahom zremo v bodočnost, oprijemamo se raznih gesel, kakor se oprijema potapljajoči slamnate bilke, vse to je pa edinole izguba časa. Kristus je pot, po kateri pridemo k sreči. Vprašujemo se, kaj je življenje, kaj je njegov namen, in na ta vprašanja imamo odgovore, ne 288, kakor so jih imeli poganski modrijani, ampak samo tri: poželjenje oči, poželjenje telesa in napuh življenja v stvarja modernega človeka, površnega kristjana.

KRISTUS JE NAŠE ŽIVLJENJE. Kar je bilo rojeno iz telesa, ostane telo, to je: to ne more Bogu dopasti, ki je duh; zato bo šlo le to, kar je bilo rojeno iz vode in sv. Duha, v nebeško kraljestvo. In tega Duha je pridobil nam s svojo smrtjo Kristus, daroval je svoje telesno življenje, da bi mi dobili duhovno življenje. Kdor v njega veruje, ne bo pogubljen, marveč ima večno življenje.

Vprašam sedaj: Potrebuje li svet Kristusa? Moredno li še nadalje ostati brezbrizni, lahkomišeln, ne bomo li priznali Kristusa za kralja? Ako ne, potem se bo izpolnilo, kar je Kristus rekel: kdor ne veruje, je že obsojen — v časno in večno pogubljenje.

Če bo današnji mamonu vdani in uživajoči svet trdovratno odklanjal in zametal Kristusa kot edinega Rešitelja, potem skušajmo vsaj mi, ki v Njega verujemo, po svojih slabih močeh reševati probleme naše dobe po načelih zadnjih papežev: Obnovimo in prenovimo vse v Kristusu, da bo Kristusov mir oblačil Kristusovo čredo! Kristus naj kraljuje v naših srcih in v srcih naših družin!

Otroci.

Niko Kuret:

Hiša je vase pogreznjena v sredi vasi. Oblačna mesečna noč prisluškuje okrog oglov. Vsa mračna je hiša v senci starega kostanja.

Medlo gori luč v izbi. Petroleja ji zmanjkuje.

Okrog mize sedijo otroci: Franček in Stanko, Bertica in Rezika. Zajemajo močnik iz velike skledice. Nobeden ne spregovori. Le žlice trčijo zdaj pa zdaj ob skledo in v rednih presledkih čuješ srkanje štirih lačnih ust.

Sence padajo na kot s prebelo lurško Marijo iz porcelana in s cenanimi slikami v okvirjih. Velika peč izginja. Stara ura na steni zaspano udarja svojo pesem. Ko da se je nenadno splašila iz spanja, naglo odbije devet. Nato pa spet udarja enakomerno naprej.

Sami so otroci.

"Mama so šli na šiht . . ."

Eden je njen brat. Obeh oče dela bogve kje . . . Ostali trije otroci so njeni. Tako . . .

"Rezika je skuhala nocoj."

Devet let ji je. Pa je pametna in plašna. Zaupljivi so otroci.

"Franček pa ne gre k birmi."

Suh je in rjav. Samo črne oči so ga. Povesil jih je, ker mu je hudo. Bržčas.

"Lojze mu ne more biti za botra."

Stric mu je. Pa je v mestu za vajenca in denarja nima.

"Ata mu pa obleke ne kupijo. In mama nimajo denarja . . ."

Ata se ne briga več zanj. Čemu le? Svoje je opravil.

Franček odlaga žlico. Nič ne govori. Sam ne vem, kaj mu naj berem v očeh. Taki otroci so ugan-ka. Razvajeni gosposki se jokajo ali smeji; drugega ne znajo. Taki pa so ko prikrit, siloma zadržan tok, ki se samega sebe ne zaveda.

Nič ne maraj. Pojdeš drugo leto v mestu k birmi. Vse bolj imenitno bo. Tam ti kupijo napravljeno obleko, kakršne ne sešije noben krojač tu okoli. In lecta dobiš na izbiro, vse drugačnega ko tu na sejmov dan . . .

Franček molči. Enkrat se mu je spreletel krog usten smehlaj. Nato pa kakor v zadregi gleda enega in drugega in ne ve, kam bi z izsušenimi rokami.

Mame še ni. Dolgo jih ni nocoj.

"Spat pojdemo . . ."

Ali vas ni strah?

"Ni."

Pospravijo z mize.

S temnimi očmi gleda noč skozi okna. Daleč nekje laja pes. Bržčas hodijo mama proti domu.

Luč v hiši je ugasnila. Vse je tiho v njej in naokrog. Le živinče v hlevu je zahroplo v spanju.

Mama da hodijo proti domu? . . .

Sončna pesem sv. Frančiška.

Rev. Evstahij, O.F.M.:

Najvišji, Ti, Gospod, moj Bog!
Le Tebi hvala, Tebi čast!
Drhti nebo in zemlje krog:
ves blagoslov je tvoja last!
Zemljan noben ni vreden peti:
"O Veliki, Neskončni, Sveti!"
Vseeno k Tebi spev kipi,
časte z menoj Te vse stvari . . .

Gospod, moj Bog! O, tisočkrat
češčen in hvaljen slednji dan,
ki dela ga naš ljubi brat,
to lepo sonce, — hvala zanj!
podoba je svetlobe tvoje,
lepote žar o Tebi poje . . .
Da, sonce brat je plemenit
in plemenit nebes odsvit!

Naj mesec brat proslavlja Te
in sestre drage zvezdice,
na nebu roj pozdravlja Te
kot src hvaležne pesmice!
Brat veter, zrak, plasti oblakov
častijo Te in vreme vsako —
in sestra voda, nam v korist,
spodbuja me: "Ostani čist!"

Brat ogenj naj Ti v čast gori!
Deli nam luč, ko vstane noč.
Naj Tebi zemlje spev zveni!
Na njej nas živi Tvoja moč.
Tvoj krasni stvor je zemlja mati:
Rodi nam sad in cvetke v trati;
skrivnostna pesem je rastlin:
prirode čar — na Te spomin!

Češčen, Gospod, po vseh ljudeh,
ki ljubijo Tvoj mir in križ,
sovražijo edino greh!
Svoj blagoslov na nje rosiš . . .
Še sestra smrt naj Tebe hvali!
O, blagor vsem, ki bodo vstali
v lepoti novi sodni dan
in šli pojoč na desno stran!

Življenje po dva.

VSAKEM človeku je neko skrivnostno hrepenenje po družbi z enakomiselnim bitjem, ki mu more razodeti svoje želje, misli in čustva. To hrepenenje, deliti svojo usodo z bitjem drugega spola, je tako močno, da se pojavlja dostikrat tudi v osebah, ki so si trajno izbrale za svojo življenjsko nalogo samotarsko življenje. Pridejo tudi za nje trenutki, ko bi radi segli v roko in pogledali v oči bitju, ki bi sočutilo z njihovimi težavami, ko bi se kaj radi pogovorili z bratsko in sestrsko dušo in ji razodeli vse svoje srce. Če je njihovo telo preveč utrujeno in njihova duša vsled prevelikih naporov izžeta, da se jim daljna večnost ne prikazuje v takem sijaju, takrat občutijo posebno svojo samoto in svojo lastno onemoglost. Kakor otrok, ki je zašel, kliče po svoji materi, tako kliče vsa njihova notranjost po sočustvujočem človeku.

Življenje po dva je temeljni nagon v človeški družbi. "Kdor je iz višjih nagibov ta nagon v sebi premagal in si radi svetih ciljev izbral težko usodo samotarstva, se mora dostikrat po dnevih notranje sreče z žalostjo in zapuščeno bojovati, dokler ga nebo samo zopet ne pokrepča z močjo in tolažbo" (A. Heilmann).

Škoda, da so v današnjih časih ljudje tako zgubili spoštovanje pred samoto in samotarcem. Svoje dni so samotarce-puščavnike spoštovali kot posebno modre ljudi, preroke, hodili k njim v posvet v najvažnejših zadevah, celo kralji in cesarji, danes pa samotnega človeka nihče ne spoštuje. Za samotarskimi vrati in v mnogih tihih sobicah klečijo nešteti samotarci, ki so se posvetili delom ljubezni. Ali jim je ljudstvo hvaležno za tolike duševne boje, molitve in žrtve, ki jih v mračnih urah izbojujejo? Ne! Lahkoživci jih celo zasmehujejo, blatijo, ker ne razumejo koliko duševne in telesne dobrote izhaja ravno od teh samotnih ljudi.

Večina današnjih ljudi ne ve, da je samopremaganje, ki je goji samotarec, bistvena podlaga tudi za življenje v družini in v družbi. Koliko zakonov je dandanes ravno vsled tega nesrečnih, ker mož ali žena nista šla skozi samoto v skupnost življenja. Skupnost življenja z drugim je mogoča le takrat, ako sta za to vzgojena, če sta si v samoti izčistila značaje in dobila tiste sposobnosti in lastnosti, ki omogočijo življenjsko skupnost za vse življenje. Za tako, življenjsko skupnost je treba ravno toliko in še več energije, kakor za samoto, ker človek tu ni več sam, temveč naveže na sebe drugo bitje za vedno. Če je samotarcu življenje daleč proč od veselja sveta grenko in zatajevanja in žrtev polno, zahteva življenje v zakonu še več potrpežljivosti in zatajevanja.

To še posebno takrat, če sta oba tako različna po svojem bistvu, kakor dve rastlini, ki sta zrastle v dveh različnih delih sveta. Tukaj je potem medsebojno prilagojevanje jako težko, ker treba premagati tisočere ovire nasproti med značajema obeh. Saj sta iz čisto različnih rodov, imata od svojih staršev in dedov čisto posebne lastnosti, vsled različne vzgoje in izobrazbe raznovrstne nazore, šege in navade. Razven tega je treba še upoštevati občutljivost mladih ljudi, ki še na znotraj niso toliko dozoreli in izobličeni, da bi imeli zmisel za odpuščajoče razumevanje, za drugačne življenjske običaje, kakoršne ima starost. Mlad človek še čisto tiči v lastni, omejeni individualnosti, je preveč navdušen za svoj svet in nazor, tako da mu je jako težko kaj odstopiti od lastnega bistva in pripoznati kaj tudi drugemu. Razumljivo je, da se pogosto vname po kratki sreči medenih tednov med zakonskima boj. Če sta si pridobila zmisel za zatajevanje pred zakonom v samoti, bosta znala medsebojne posebnosti upoštevati in premagati v sebi prevelika nasprotja; gorje pa njima, ako tega nimata. Njihova življenjska skupnost se bo spremenila v skupnost divjih zverin, ki se med seboj grizejo, dokler se ne izgrizejo. Ako pa imata medsebojno ljubezen in zmisel za zatajevanje, pa si bosta čisto iskreno svoje nazore priznala in čustva razodela in medsebojno svoje navade utemeljila in razjasnila. Na tej podlagi pripravljenosti tudi za žrtve, bodeta hitro tudi duševno skupaj zrastle, tako da ne bodo skupno bivala samo njihova telesa, temveč tudi njihove duše.

Ne moremo zato zadosti povdariti, kako potrebno je zatajevanje, ki ga uči samota, še skoro bolj za družabno, rodbinsko življenje. V samotarskem življenju mine slabo razpoloženje brez škode, pa v družbi z življenjsko tovarišico povzroča velike krize. V duši moža ali žene se ne poraja nič, kar bi ne našlo prijetnega ali neprijetnega odmeva v duši druge polovice. Samotarec se lahko bolj udaja svojim posebnostim, živi po svojih kapricah; a kjer sta dva skupaj, tam vpliva vsaka beseda, vsak pogled in kretnja na drugega. Zato je veliko več do smrti žalostnih žen, kot pa zbadljivih starih devic. To vse prihaja od tega, ker še ljudje nimajo prave vzgoje za družabno življenje in nimajo tudi nobenega razumevanja in spoštovanja za samotarsko življenje. Današnja mladina ne ljubi samotnega miru, premišljevanja samega sebe, ima preveč posla s svetnimi zabavami in šumnimi veseljami. Mladi ljudje našega časa mislijo, da ne smejo biti nikdar sami, skriti, da morajo vedno biti na odru javnega življenja. Kako dobro in lepo je zato, da se mladina umika hrupni družbi in se zateče v tihe prostore in na sa-

motne steze, kjer lahko nemoteno razmišlja o porajajočih se čustvih po življenski skupnosti z drugim bitjem in se za to življenje tudi pripravlja. Taki ljudje se ne bodo vrgli drug drugemu v naročje, dokler ne bodo natančno preudarili resnosti in nalog zakonskega življenja.

Zakonsko življenje ni namreč, kakor pišejo nekateri pesniki in umetniki, opajajoči vrt cvetja za mlade ljudi, ki letajo kakor metuljčki okrog, tudi ne

more ljubezenska strast dva človeka trajno osrečiti. Zakonska sreča se zida le na podlagi prizanesljivosti, potrpežljivosti in resne volje, medsebojno si pomagati in se posvetiti. To skupno, vzajemno življenje in intimno vzraščevanje dveh v eno bitje, ki je pravi namen vsakega zakona, pa bo dobilo šele tedaj pravo moč, ako sta si oba skupna in edina v najglobljem življenjskem vprašanju, v veri, ki ljudi močneje združuje ko denar in strast.

Rev. P. Hugolin Sattner,
mojster slovenske pesmi.

Most nad prepadom.

Povest.

I.

TIMOTEO je sedel v fotelju in strmel v zlato obrobljen listič papirja. Kolikokrat je že prebral tistih par vrstic — ko bi mogel prešteti? — a vendar je začel zopet in zopet znova.

Obraz mu je žarel od sreče in zadovoljstva, ustne so mu trepetale in oči so mu bile vse vlažne. Tresoč se je vzel z mize zlato obrobljeno ovojnico in pritisnil nanjo dolg in vroč poljub. Prišel je pismo na srce in vstal.

“Prvi je ta dan, ki ga smem imenovati srečnega”, je govoril z rahlim nasmeškom na ustih. “Elvira! premagal sem te. Velik je bil boj, ki sem ga bojeval s teboj — zato je tudi zmaga velika.”

Mehak marčev vetrič je zavel skozi odprta okna in bele čipkaste zavese so se lahko zazibale. Izza prosojnega oblačka je skočilo sonce v mladeničevo sobo in zagorelo na gladkih tleh v novi jasni luči in zagorelo je še žarnejše v Timotejevem blaženem srcu.

Timoteo je doumel tedaj prvič v življenju prelest pomladi.

Sedel je znova v fotelj in s pol odprtimi očmi zastrmel po sobi. Kako je vendar lepa ta njegova kletka! Mehke girlande na stenah visoko pod stropom so mu oživele. Iz podob so stopili portreti velikih filozofov, ki mu jih je naslikal njegov prijatelj Evaristo. Kako ga pozdravljajo, kako mu čestitajo kar po vrsti!

“Veselite se z mano, le veselite se, — se je razvnel Timoteo, — zakaj danes smo izvojevali zmago, velikansko zmago. Naša filozofija je nesmrtna in kdorkoli se bori z nami, mora podleči. Ah, in Elvira, — mislila je, da bo zmagala ona, pa je bila bridko prevarana . . . Morda še sanja o zmagi, pa je že vklejnjena v verige moje ljubezni. Že čutim njen rožni dih, že spi na mojem srcu . . .”

Timoteo se je zdrznil in planil kvišku. Nekdo je močno potrkal na vrata.

“Kdo me zdaj moti, ko bi bil vendar tako rad sam, sam s svojimi sladkimi mislimi o zmagi . . .”

Trkanje, še močnejše trkanje — a Timoteo stoji sredi sobe in ne odgovori. Vrata se odpro prav do kraja z velikim ropotom.

“Per Bacco, Timoteo, ali si gluhi? Roka mi je zabrekla od trkanja, a tvoj jezik se ne gañe!”

Timoteo je stal sredi sobe in strmel.

Evaristo ga je burno objel in poljubil. Timoteo mu je vrnil pozdrav in ga peljal k mizi.

“Oprosti, dragec, danes sem popolnoma drug človek. Pijan sem od zmage.”

P. Krizostom Sekovanič, O.F.M., Rim.

“Per Bacco, lahko si pijan od zmage,” je hitel Evaristo in odložil leseno škatljo za barve. Da si bil sinoči z nami! Neprestano smo dvigali kozarce tebi na zdravje. Tovariš, ti postajaš velik. Čez par let bo izgovarjal vsak Italijan poleg imen drugih velikanih, tudi ime dr. Timoteo Antonelli s spoštovanjem . . .”

Med prijateljevim čebljanjem šele se je Timoteo zavedel. Sram ga je bilo, da se je tako zelo vdal svojim čustvom — on, ki je slovel med tovariši kot neupogljiv, kremenit, mrzel in nedotakljiv. Vsi prijatelji so govorili z njim vedno zelo spoštljivo; bali so se njegove vzvišene postave, bali se njegove čudovite bistrosti duha, njegovih jasnih idej in njegove pravičnosti, ljubili pa so njegovo nenavadno lepoto, vljudnost in dobrohotnost. Občudovali so ga radi njegovega obnašanja z ženskim svetom. Tu in tam ga je podražil njegov Evaristo z Alojzijem ali z Antonom, zakaj Timoteo je prepustil vse krasotice redno svojim prijateljem. In naj so le-te še tako željno upirale vanj svoje oči — odgovoril jim je le z natančno odmerjenim smehlajem in finim poklonom svoje nenavadno gibke postave — in samozavestno je odšel ves nedotakljiv, neupogljiv . . . S tem svojim obnašanjem ni mogel nikogar razžaliti, zakaj vsak njegov gib je izzvenel v finem tonu in je pričal o plemenitosti njegovega značaja. — Toda danes?! Ali se je izneveril samemu sebi? Ali ne stoji pred prijateljem razgaljen v luči jokavega zaljubljenca?

Nervozno je šel z roko preko čela, nato pa je z jasnimi, vedrimi očmi pogledal prijatelja. Čudovit mir mu je legel na lica.

“Veseli me, da je našlo moje delo toliko priznanja . . ., pa zdi se mi, da sem si izvojeval še drugo zmago . . .”

“Še drugo zmago?” je vzkliknil Evaristo. “Ali si zasnubil Elviro in ti je odgovorila z: da?”

“Tako daleč ravno še nismo, a upam, da bom čez nekaj dni že mogel iti snubit.”

Timoteo je porinil pred prijatelja srebrno škatljo s cigaretami in smodkami ter nadaljeval:

“Danes sem prejel od nje pismo, v katerem mi razodeva svojo ljubezen . . .”

“Ali je mogoče!?” se je začudil Evaristo ter si našgal dehtečo havanko. “In sama od sebe je to storila?”

“Ne bodi vendar neumen!” se je rahlo vznevoljil Timoteo in razlagal: “Nič več se nisem mogel premagovati. Kako tudi? Sedeti z njo vsak dan dvakrat pri isti mizi, poslušati njen zvonki glas, gledati njeno lepoto, čutiti nežnost njene duše in veličino njenega značaja, bogastvo njene znanosti . . . Zgorel bi v tem ognju!”

“In na zunaj si kakor led,” je zmajal z glavo Evaristo.

“Nisem in nisem mogel več tako živeti,” je nadaljeval Timoteo. “Včeraj popoldne sem ji napisal dolgo pismo polno prekipevajoče ljubezni. Prosil sem jo, naj mi odgovori vsaj z eno besedico, da bom na jasnem. Kupil sem rožnato šatulo, položil vanjo elegantno vezano brošurico “Moč kantizma”, pismo in tri nageljne. Vse skupaj sem ji poslal po služkinji. Pri večerji sem jo sinoči cel čas opazoval, a bila je taka kot navadno — vsa vzvišena in prijazna. Povedala je, da so ji ponudili službo zdravnice v bolnici “Santo Felice” in da namerava to mesto tudi sprejeti. Vesela je, da ji ne bo treba iti iz Rima in se ločiti od mamice in bratca, vesela je in hvali Boga, da bo našla hitro po dovršeni medicinski fakulteti tako priročno službo . . . Neprestano sem upiral svoje oči vanjo, da bi razbral iz njenih kretenj čutenje njenega srca — a zastonj. — Signora Pastucci se je dvignila in — odšel sem v svojo sobico ne da bi vedel, kaj misli Elvira o meni. Pomisli, celo noč nisem zatisnil očesa.”

“In danes ti je pisala? Ali mi moreš povedati vsebino?”

Timoteo je vstal in vzel z mizice zlato obrobljeno pismo: “Beri!”

Evaristo je razgrnil list in glasno bral:

“Signor Timoteo:—Vaša ljubezen je našla odmev v mojem srcu. Več Vam zdaj na Vaše pismo ne morem odgovoriti. — Knjigo, ki ste mi jo podarili, še nisem prebrala. Ko jo preberem, Vam bom razodela svoje mnenje. — Med nama zija velikanski prepad. Signor Timoteo, napraviva most! — Goreče molim za Vas
Elvira.”

Evaristo je vrnil list Timoteju in začudeno zrl vanj.

“Vem, zakaj se čudiš,” se je nasmehnil Timoteo. “Govoril sem o zmagi, toda iz pisma ne moreš razbrati nikake zmage. Izgleda, kot da je še vse pri starem. Prepad je isti kot je bil. O kakem odrešilnem mostu ni govora. Gotovo je edinole, da se ljubiva. — Poznaš me in veš, da se še nisem nikdar zmotil v svojih sodbah. Upam, da me tudi tokrat ljubezen ni preslepila. Prijatelj, jaz berem med vrsticami. Elvira me ljubi do vseh mogočih meja; — ženska je vkljub svoji močatosti. Mojo moč pa itak poznaš. Danes je končan boj za tisti most; — o, koliko sem trpel radi njega. Kdo ga bo sezidal? Ali Elvira iz svoje krščanske vere, ali pa jaz iz svojih filozofskih resnic? Danes je vse jasno.”

“Prvič v življenju te ne razumem,” je vzdihnil Evaristo resno. “Kolikor poznam tebe in kolikor iz tvojega pripovedovanja poznam Elviro, sta oba v svojih značajih trda kot skala. — Da bi Elvira vrgla proč svoje resnice zaradi ljubezni do tebe? Zdi se mi to prav tako nemogoče, kot je nemogoče, da bi ti

pustil svoje filozofske principe radi nje. Odkrito ti povem: boj med vama se je zdaj šele pričel. Pogledj . . .”

“Ne! Dovolj!” je siknil rezko Timoteo in vstal. Izraz mu je bil mrzel in temen.

Evaristo je vedel, da je zdaj konec razgovora. Timotejeva mogočna volja je težko padla na njegovo nežno umetniško dušo. Sklonil je svojo kuštravo glavo, potegnil iz žepa uro in vzkliknil: “Grofinja Pepoli me že gotovo nestrpno pričakuje.” Pograbil je šatulo in odšel.

Ubogi Evaristo! Ljubil je Timoteja in bil je ž njim v resnici ena duša. Timoteo mu je to ljubezen nežno vračal. Toda kadar se je Evaristov duh hotel povspeti previsoko, tedaj — kot bi odrezal — tedaj je tudi nad njim zažvižgal bič Timotejeve volje.

Ko je Evaristo odšel, je postalo Timoteju naenkrat neprijetno jasno v duši. Obupno si je segel z rokami v lase in vzdihnil: “Zdi se mi, da me je res ljubezen preslepila. Evaristo ima prav: Med menoj in Elviro je še vse pri starem. O kaki zmagi ni niti govora.”

Vzel je v roke pismo in ga znova prebral.

“Tako ne more iti dalje,” je siknil skozi zobe; zganil je pismo, ga vtaknil v ovojnico ter ga položil v ozek predalček nad pisalno mizo. Roke so se mu skrčile v pesti: “Elvira, nisi še premagana! Toda vedi: čez par dni se boš že klanjala pred mojo voljo. Danes teden boš moja zaročenka! Ha, ha, Evaristo! Danes teden mi prideš lahko čestitat. Veselim se že onega trenutka, ko te bom podražil: Zmotil si se, prijatelj; kakor vedno, tako je tudi tokrat moja obveljala.”

Timoteo je šel k mizici, ki je stala sredi sobe pregrnjena z lepim rožnato vezanim prtom. Iz žepa je potegnil rožen zlato kovan ustnik in vtaknil vanj cigareto. Zgrudil se je v fotelj in zaprl oči. Oblački dima so se mu prijetno ovili okrog glave.

Kaj če ima Evaristo tudi v drugem oziru prav — mu je zašumelo v duši. Kaj če je Elvira v svojih dogmah zares nepremagljiva, morda tako nepremagljiva kot jaz v svojih principih. Da — potem bova ostala večno ločena, vsak na svoji strani prepada; nihče se ne bo zganil, da zgradi most. In kaj je potem moje življenje? Nič, prazen nič. Da bi sprejel njene dogme — te igrače, pravljice — se mi pa upira vsa narava. Ne — Elvira se mora vdati! — In če se ne vda?

Naenkrat mu je stopila pred oči njena nenavadna lepota. Zardel je v obraz in se premaknil v naslanjači.

Kakor sanje so mu bili ti meseci, ki jih je preživel v njeni bližini.

Dobil je službo profesorja filozofije na liceju v Rimu. Mati mu je preskrbela stanovanje: tri sobe

zračne in svetle pri gospe Pastucci v drugem nadstropju mogočne palače v Via Nazionale. Opremila mu jih je z najmodernejšim pohištvo. Prva sobica — sprejemnica, je bila vsa temno zelena v mehkih preprogah, okrog okrogle mize so čepeli fotelji. Druga soba je bila njegova delavnica s pisalno mizo in bogato biblioteko, tretja pa je bila spalnica. — Nič ni manjkalo v teh prostorih in tudi nič ni bilo preveč; vse je bilo urejeno udobno in po najfinejšem okusu. Timoteo, ki je bil vzgojen v razkošju, je hotel imeti tako stanovanje in mati, bogata signora Antonelli, ki je svojega edinca blazno ljubila, je s pomočjo svoje hčerke Angeline storila vse, da bi bil le-ta s stanovanjem zadovoljen.

Timoteo je bil s svojim stanovanjem zares zadovoljen in je bil hvaležen svoji materi, ki je sicer ni niti ljubil, niti spoštoval. Da, Timoteo je sovražil svojo mater. Bil je nezakonski sin. Mati ga je porodila, ker se ji je tako ravno poljubilo; hotela je imeti sina, a ni hotela imeti moža. Že kot dvanajstleten deček je spoznal mamin greh. Tovariši so ga v šoli začeli izpraševati, kdo da je njegov oče. Eden izmed njih se je tako daleč izpozabil, da je izustil gnjusno besedo o njegovi materi. Timoteju so se tedaj užgale oči. Planil je proti žaljivcu in ga udaril s pestjo po obrazu, da se mu je vlila kri. — Tisti dan je stopil prvič s sovražnim očesom pred svojo mater in jo vprašal trdo: "Mama, kdo je moj oče?!"

"Zakaj izprašuješ, ljubček?" je zaprosila mati.

"Povej!" je zakričal nestrpnostno Timoteo.

"Ali ti nisem jaz vse — oče in mati?" je krčevito zajokala signora.

"Ti mi nisi nič — ne oče, ne mati. Za igračko si me porodila, za sramoto, za bridkost . . . Vse vem, vse."

Od tedaj dalje je Timoteo sovražil svojo mater, čeprav ga je slednja neprestano obsipavala s svojo ljubeznijo. — Študiral je v raznih zavodih. Učitelji so se čudili njegovi nadarjenosti in njegovi zgodnji dozorelosti. Univerzo je dovršil v Bolonji. Minulo jesen je dobil mesto profesorja na liceju v Rimu. Profesorska služba ga je zelo veselila; ves prosti čas je porabil za svoja filozofska razglabljanja. Med tovariše je le redko zahajal, vsak dan pa ga je obiskal njegov zvesti prijatelj Evaristo.

Timoteo se je zganil in je začudeno pogledal okrog sebe. Cigareta mu je ugasnila; prižgal jo je znova in se že v naslednjem trenutku zopet potopil v svoje razmišljanje.

16. septembra je bilo, ko je prvič prestopil prag te palače. V drugem nadstropju je pozvonil in služ-

kinja ga je peljala v čakalnico. Čez par trenutkov je vstopila signora Pastucci, vdova po znanem majorju Pastucci, ki je bil žrtev svetovne vojne. Dasi je bila gospa stara že blizu petdeset, vendar je imela popoinoma črne lase. Clovek bi mislil, da ima pred sabo tridesetletno damo. Bila je ljubezniva in zelo vljudna. Po običajnih formelnih uvodih sta prešla na praktičen pogovor, tičoč se hrane in stanovanja. Končno mu je signora predstavila hčerko Elviro in sinčka Gigija.

Tedaj jo je videl prvič. Telo mu je prešinil čuden mraz; zastrmel je nad njeno lepoto. Toda le za hip. Timoteo ni bil prijatelj in obožavatelj žensk; vsako nagnjenje in čustvo, ki presega fini ton in družabne forme, mu je bilo zoperno in zdelo bi se mu madež na njegovem značaju.

Gospa ga je peljala nato v njegovo stanovanje.

Kosilo in večerjo je imel pri Pastuccijevih. Pred jedjo in po jedi so molili. Mali Gigi je vedno začel, gospa in Elvira pa sta odgovarjali.

Timoteju molitev ni bila všeč. Kako tudi? Saj je moliti že davno pozabil. Mati ga moliti ni učila, v elementarki ga je duhovnik sicer naučil Oče naš in Češčena Marija in še nekaj drugih molitev; v brezverskih kolegijih je pozneje vse to pozabil. Tam se je nasrkal sovraštva do vseh ver. Vsaka religija mu je bila zoperna. Molitev mu je bila igračkanje in zapravljanje dragocenega časa.

Ko je spoznal, da je zašel med verne katolike, je precej pri prvem kosilu sklenil, da si hoče poiskati hrano v hotelu. "Tako ko pričnem s šolo, bom stvar uredil," tako si je govoril. "Imel bom dober izgovor, da mi ni všeč čas kosila in večerje. Par dni bom pa že potrpel." — Med tem ko so oni trije molili, je Timoteo redno položil roke na stolovo naslanjalo in temno zrl pred se. — Pa prišlo je drugače. Timoteo se je v Pastuccijevi rodbini čez par dni popolnoma udomačil. Dopadla se mu je hišna gospodinja s svojo priljudnostjo in svojim treznim mišljenjem; všeč mu je bil mali Gigi s svojo naivno odkritosrčnostjo; nad Elvirinim značajem, nad njeno mogočno odločnostjo, nad bistrostjo njenih izvajanj, nad njenim zvonkim glasom, zlasti pa nad njeno čudovito stasitostjo in ožarujočo pravilnostjo njenih potez je pa začel naravnost strmeti.

Nič več ni mislil na to, da bi si drugje iskal hrane. Nasprotno — kar nestrpnostno je čakal, kdaj bo smel zopet stopiti v krog te prijetne družinice.

(Dalje prih.)

Glasovi od Marije Pomagaj.

P. Benigen.

Tudi v septembru smo imeli razne shode romarjev na ameriških Brezjah; seveda jih ni prišlo toliko kot v avgustu. Prvo nedeljo, to je 4. septembra, je priredilo društvo sv. Štefana iz Chicage izlet na ameriške Brezje. Z društveniki so se tudi drugi romarji udeležili službe božje v kapelici na hribu, ki je bila zadnja v tem letu. Opravil jo je Rev. Jerome Knoblehar, naš novi rektor in profesor bogoslovja.

* * *

Še dve naslednji nedelji so prišli naši rojaki in Hrvatje počastit Marijo Pomagaj v Lemont. Ni bilo sicer nobenega določenega shoda; vendar romarji radi pridejo, če le ni preslabo vreme.

* * *

Za zadnjo nedeljo, 25. sept., je bil določen zadnji shod in zadnji piknik na ameriških Brezjah. — Ker je bil to zadnji shod, naj bo vsem, ki so se ga udeležili, posebno prijeten in spomin nanj sladek. Ta shod je priredil Rev. John K. Ferlin, naš skrbni hišni gospodar ali gvardijan lemontski. Pokazati je hotel svojo hvaležnost našim bližnjim romarjem iz Chicage in Joliet, ki so večkrat v letu prišli k nam in so naši dobrotniki in prijatelji ter se zelo zanimajo za napredek slovenskih Brezij na ameriških tleh. — Njim torej je veljal ta shod in povabilu se je odzvalo veliko število prijateljev Lemonta. Kar je najboljšega in najslajšega je Father John za nje prihranil, kar je tudi popolnoma v redu. Kateri so naši redni obiskovavci in dobrotniki ameriških Brezij, tudi to zaslužijo. Naj bo njim spomin na zadnji letošnji shod in piknik

prav sladek in vesel; zato jih je Father John "treatal" z medom. Father John je pred tremi leti prinesel iz stare domovine dve kranjski matici in kako se kranjske čebelice počutijo na ameriških Brezjah, kako one tu delajo in gospodarijo pod oskrbo slovenskih frančiškanov, to naj pride enkrat na dan. Tega pač ni bil nobeden bolj vesel kot Father John, kajti kranjske čebelice so prišle ž njim v Lemont; on jih je prinesel in skrbel za nje vso dolgo pot iz Kranjske do Lemonta. On je skrbel ves čas za nje, ko se je naselil v Lemontu, kjer še ni bilo drugega kot mala hišica, ni bilo še samostana tedaj, ne naše cerkvice, ne čebelnjaka, z eno besedo ničesar ni bilo. In kakor je marsikaj v teh treh letih pretrpel zlasti v začetku Father John, tako so tudi njegove čebelice trpele ž njim pomanjkanje, revščino in mráz. Pa kakor je Father John prestal srečno vse to, tako so tudi njegove čebelice. — Kakor je Father John s svojimi sobrati in prijatelji in dobrotniki v treh letih dosegel veliko: narejen je ličen samostan, četudi lesen in mal, z majhnimi celicami, prav po volji in navodilu sv. Frančiška, postavljena je mala, a čedna cerkev in še veliko drugega potrebnega se je naredilo na ameriških Brezjah, naši prijatelji in obiskovavci to vedo; tako so tudi kranjske čebelice srečno prestale prva tri leta na ameriških Brezjah, pridno delale in veliko dosegle. Naj naši prijatelji in dobrotniki vidijo te pridne in vztrajne kranjske čebelice in naj pokusijo njih trud in delo:

sladki med. Kako velikansko delo, kako velikanski trud so imele te marljive naše kranjske čebele, si lahko mislite, da je samo en panj tehtal nad dvesto funtov medu. Panjev pa je dvajset. Koliko je bilo truda in dela, da so te male živalice nabrale toliko medu! Kolikokrat so pač morale izleteti iz panja! Kdo je bil to nedeljo pač bolj vesel, ako ne Father John s svojimi čebelicami? One so prišle ž njim, one so mu tu tovaršice ves čas. Le to se je skrbni gospodar že večkrat bridko pritožil in obtožil, da je premalo za nje skrbel; pa je vselej dostavil: saj nisem mogel, ni bilo moč, drugega še bolj važnega, še bolj nujnega dela je bilo čez glavo. Vendar navzlic drugim skrbem, je vsaj to leto posvetil več časa dobrim kranjskim čebelicam, ki so mu to ljubezen obilno poplačale s sladkim in zdravilnim medom, da je mogel obilne obiskovavce in dobrotnike tako zelo zadovoljiti z medom in medico in medenimi poticami. V prihodnje hoče bolj skrbeti za kranjske čebelice, to je sveto obljubil, ki mu bodo s svojo pridnostjo stoterno poplačale njegov trud; kajti ameriške Brezje in okolica so znane kot najboljša pašna za čebele.

* * *

Letošnji mesec september je bil sicer lep in sončen, toda jako izpremenljiv. Bili so silno vroči dnevi v drugem tednu septembra, ko je vroči val obiskal srednje in vzhodne pokrajine Združenih držav. Pri nas je toplomer nekaj dni kazal na 90 stopinj vročine, v Chicagi je celo več ljudi umrlo

radi velike in nenavadne vročine. Hitro, kar čez noč, se je pa vročina umaknila mrzlemu valu, da se je toplomer skrčil na 42. stopinjo. Taka hitra in velika izprememba temperature ni kaj prijetna, ampak je še za marsikoga nevarna. Pa v Ameriki mora biti vse hitro in raznovrstno, tako je tudi vreme silno izpremenljivo.

* * *

Kaj pa naša farma? Lep napredek je tudi na njej. Lani ni bilo nič ovsa, letos pa nad 200 bušljev. In kako hitro so ga omlatili s sosedovim strojem, ravno v eni uri in 40 minut. Obrodil je dobro tudi krompir in posebno še turšica. Vsako leto bo bolje, ker bo obdelana farma nas lahko preživljala.

* * *

Veliko in potrebno delo je bilo dovršeno v septembru: vodotok in "zlata" jama. Z dveh dolin je namreč ob nalivu pridrla voda proti cesti, ki vodi na hrib ter jo lani razrušila. Zdaj pa sta skopana dva jarka in pod cesto velik in dolg, iz cementa narejen kanal ter pokrit z zemljo, da bo v prihodnje prav primeren prostor za avtomobile.

* * *

Naj še omenim, da sta v počitnicah naredila naša dva klerika Benedikt in Bonaventura trdno in veliko garažo, kamor se spravijo lahko trije avtomobili.

* * *

Za prihodnjo zimo smo se tudi pripravili s pečmi na olje. Dva "tanka" napolnjena z oljem, čakata zime; zato se nam ni treba bati mraza.

* * *

Nova postojanka v Avaloni, predmestje Pittsburgha, je napravila veliko veselje zlasti našim slovaškim sobratom. Dne 10. sept. je bila sklenjena kupna pogodba in 14. sept. se je že naselil Rev. Ambrož Tomša v samostanu, ki so ga lastovale poljske redovnice sv. Frančiška in imele tam tudi novicijat.

Ker je veliko Slovakov v pittsburghski škofiji z mnogimi župnijami, zato so se naselili tja po želji škofa slovaški patri, da bodo delali med svojim ljudstvom. Iz Lemonta so se tudi preselili "Listy sv. Frančiška" v Avalon, kjer bo upravništvo, tiskali se bodo pa v Pittsburghu. K temu napredku čestitamo svojim slovaškim sobratom in jim želimo obilno božjega blagoslova v njihovi novi postojanki sv. Družine.

* * *

V našem lemontskem samostanu obstoja že tretje leto bogoslovno semenišče. Tekoče šolsko leto se je pričelo 12. sept. pod vodstvom rektorja in prof. Rev. Jerome Knoblarja in Rev. Salezija Glavnika.

* * *

Tu imamo tudi upravništvo treh naših listov: Ave Maria, St. Francis Magazine in Listov Sv. Františka; ti zadnji so se, kakor omenjeno, ravnokar preselili v novo postojanko v Pittsburgh.

* * *

Razno in obilno je torej delo pri nas. Četudi je številna redovna družina, bi nam nove moči še prav dobro došle, da bi mogli več storiti v korist našim rojakom širrom Amerike. Dosedaj se je že marsikaj dovršilo v ta namen in upamo v pomoč božjo, da bo vsako leto še bolj uspešno delo v obširnem našem delokrogu in donášalo več sadu nam in bližnjim v korist. Saj naj po volji božji služijo vse reči v korist človeku. Človek pa, uživajoč iste, naj bi služil s hvaležnim srcem svojemu Stvarniku in tako gotovo dosegel svoj večni namen. Človek namreč ni ustvarjen za ta svet; temveč za večnost in sicer za srečno večnost.

* * *

Temu nasproti pa uče novodobni brezverci, da naj človek išče na tem svetu svoja nebesa, da naj tukaj živi zložno in veselo, ker po smrti ni več življenja, s smrtjo je vsega konec. Zato

se tudi ravna po tem nauku in žive, kakor pravijo, svobodno, ne zменеč se za svojega Stvarnika, za njegove zapovedi, ne mislijo na večnost.

Kdor pa veruje v posmrtno življenje, ta vse drugače misli v sedanjem življenju in o stvarih. On živi za večnost in rabi časne reči tako, da mu pomagajo doseči srečno večnost, ker je v srcu prepričan, če izgubi srečno večnost, je zanj vse izgubljeno. K temu ga opominja sveto Pismo z besedo: Misli na svoje poslednje reči in vekomaj ne boš grešil. S temi besedami mu zatrjuje sam Bog, da s smrtjo ni vsega konec.

Ravno zadnji namen človekov, za katerega je ustvarjen, je zanj najmočnejši razlog in nagib, da živi po volji božji. Če bi bilo s smrtjo res vsega konec za človeka, potem bi pač gledal in skrbel, da živi po svoji volji in vživa časne reči v edino svojo zabavo in veselje. Toda, če človek živi še po smrti, mora pa to prihodnje življenje vzeti za ravnilo svojega sedanjega življenja in vsega svojega ravnanja. Nevedoč, kedaj se konča zanj sedanje življenje, bo skrbel, da hodi vedno po pravi poti, ki vodi v srečno večnost.

Ljudje splošno verujejo v posmrtno življenje. So sicer izjeme, toda te potrjujejo resnico, da je posmrtno življenje. Resnica sama na sebi, da je večnost, bi še ne imela posebnega učinka na človeka. Kar človeka pretrese in prevzame, je to, da je večnost dvojna. Večnost, kakor jo je razodel sam Bog, je za nas najvzvišenejša, pa tudi najstrašnejša misel; kajti večnost je za pravične neizmerno srečna, za hudobne pa neizmerno nesrečna. To je, kar ima na človeka tako silen učinek. Če živi, kakor mu veleval Bog, bo njegova večnost neizmerno srečna, živel bo z Bogom v nepopisni radosti in sreči. Toda, če noče živeti po volji božji, bo njegova večnost neizmerno nesrečna, njegov delež bo s satanom.

Bog sam nam pove, da je naše sedanje življenje samo začetek prihodnjega življenja. Od sedanjega je pa odvisno, kakšno bo naše prihodnje življenje ali večno srečno ali pa večno nesrečno.

Večnost pa se ne more primerjati z našim sedanjim življenjem, ker večnost nima meje ali konca. Kako nepopisno nespametno bi torej ravnal, kdor bi srečno večnost izgubil s kakim dejanjem, ki je nasprotno volji božji. Kaj takega je zmožen storiti le brezverec ali pa skrajno lahkomišelní človek.

Zato pravi sveto Pismo, da je opustošena zemlja, ker ni nikogar, ki bi si to vzel k srcu. Mnogi sicer mislijo na večnost, toda redki so, ki bi si to resnico vzeli k srcu. In naša lastna škoda je, ako je ne. Ena sama beseda Kristusova je zadosti, da si resno to vzame k srcu. "Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi," ker pogubiti dušo pomeni: nakopati si večno kazen.

Večnost srečna ali pa nesrečna sledi človekovemu življenju. To je ona resnobna misel, ki bo pripravila človeka, da raje vse izgubi, samo da reši svojo dušo. Misel na nesrečno večnost je tako strašna, da se dobe taki, ki nočejo verovati te resnice, češ, neskončno dobri Bog ne more kaj takega pripustiti niti najhudobnejši svoji stvari, kakor je o tem pred kratkim pisala Prosveta. Toda neskončno dobri Bog je tudi neskončno resničen in zvest, kar reče je res in kar obljubi ali zažuga, tudi izpolni.

Bog v svoji dobroti želi, da bi si to strašno resnico obrnili v svojo korist in tako živeli, da bi si z lužili srečno večnost. Vsakdo si jo lahko zasluži in zagotovi, ker nam Bog sam pove, kaj moramo storiti in nam daje k temu potrebno pomoč. Kdor premišljeno, nalašč noče poslušati Boga, ampak hoče biti sam svoj gospod, tak pač ne more potem govoriti,

da je Bog neusmiljen, krivičen, temveč naj prizna svojo lastno nevero in lahkomišelnost. Bog je storil zadosti za nas, da je nas privedel na pravo pot, ki pelje v življenje in nam ves čas pomaga s svojo milostjo, da je dosežemo. Če bi stopili s prave poti, nas opominja, da smo zgrešili pot zveličanja, da hodimo po poti, ki pelje v pogubljenje. Več kot to ne bo storil; kajti odločil je, da smo prosti in lastni gospodarji na poti k našemu zadnjemu namenu.

Dvojna je torej večnost: srečna

Hčerki vrlega rojaka Pollaka
v Argo, III.

in nesrečna. Vsakdo bo imel tisto, katero si je zaslužil s svojim življenjem na svetu. Bog je jasno povedal, kaj naj vsak stori, da bo šel v življenje. Človek naj si pa vsak sam izbere kaj hoče enkrat imeti in to ne z besedo, temveč z dejanjem. Tako večnost bo torej vsak dobil, kakoršno si je zaslužil s svojim življenjem.

Če že v vsakdanjem življenju gledamo na namen, ki vodi naša dejanja, koliko bolj bi šele morali gledati pri svojih delih na naš zadnji, večni namen, da ne izgrešimo svojega končnega cilja. Večnost je v resnici najbolj

resnobna reč; bolj kot ves svet; kajti kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi. Ta Kristusova beseda je pomogla neštetim; da so raje trpeli pomanjkanje, krivico in celo najstrašnejšo smrt, nego da bi prestopili postavo božjo. Če bi vsakdo delal po tem zveličanskem opominu, bi svet postal raj.

Toda človek hoče biti svoboden in se noče zmeniti za ta Kristusov opomin. To je njegova prednost. Bog stori od svoje strani vse, da se človek lahko izveliča, kolikor pa mora človek od svoje, to je odvisno od njegove proste volje.

Kakor je dvojna večnost, tako je tudi dvojna vrsta ljudi na svetu: prva živi za srečno večnost, druga za ta svet. In kakor je bilo in bo vedno sovraštvo med Kristusom in svetom, tako tudi med Kristusovimi učenci in svetom. To je čisto naravno. Načela Kristusova so nasprotna načelom sveta. Neizogiben je torej boj med obema. Toda Kristus je premagal svet, tako naj ga tudi njegovi učenci. Kristusa je svet sovražil, svet sovraži tudi njegovega učenca; kajti učenec ni več kot njegov Učenik. Vzrok, zakaj mnogi nasprotujejo sveti veri in njim, ki po njej žive, je v tem, ker se nočejo podvreči veri, ki uči krotiti svojo voljo in slabo pozelejnje. Nalaga jim, kaj morajo storiti. Oni pa tega nočejo. Iščejo zadovoljstva svojim strastem na način, katerega prepoveduje sveta vera. Ona jim velevala zatajevanje, tega pa se branijo, o tem nočejo nič slišati.

Res je, da je volja vseh ljudi bolj k hudemu kot k dobremu nagnjena, da se torej nobenemu ne dopade zatajevanje in da nobenemu ni to lahko. Ako se pa kroti in zatajuje, stori to, ker ve in spozna, da je dolžan. Bog sam to zahteva in zapoveduje kot najvišji Gospod vseh stvari; Njemu mora vse služiti. In vse stvari, razen človeka, nujno in natanko

izpolnujejo voljo božjo. Edino človek je po lastni volji božji izvzet od te sile, ker človeku je dal Bog prosto voljo, da mu ali služi ali pa ne, kakor sam hoče. Primoraga pa moralno, to je, Bog mu javi svojo oblast nad njim in hoče, da jo človek spoštuje; če je neče, ga bo pa zadela kazen.

Človek je torej prost, da lahko služi Bogu ali mu pa dolžno službo odreče prostovoljno. V obeh slučajih pa se izpolni volja božja, da namreč dobi človek po volji božji za storjeno službo plačilo, kazen pa za svojo nezvestobo. Bog ne potrebuje človeške službe. Vse, kar človek stori, ga usposobi Bog. — Od njega je prejel

celo svojega lastnega Sina na svet, da bi mu pokazal, kako neizmerno velik in važen je končni namen človekov.

Z življenjem in trpljenjem Kristusovim je razodeta ljubezen božja človeku in tudi ves trud, da bi pomagal človeku, doseči svoj večni namen. In vendar človek se lahko odreče še tej ljubeči pomoči svojega Odrešenika. Torej človek ni primoran fizično, pač pa moralno, služiti svojemu Stvarniku. Ta moralna sila obstoji v tem, da človek kot razumno bitje spozna posledice svoje nepokorščine.

Ker Bog upošteva prostost, ki

gu. Tega pa Bog noče od človeka kot od drugih stvari; On hoče, da naj mu človek služi prostovoljno, ali mu pa naj prostovoljno odreče svojo službo; potem bo prejel ali plačilo ali pa kazen, kakor si je zaslužil.

Davno je že bil sklenjen mir med narodi po svetovni vojski; vendar svet je še poln nemira in nezadovoljnosti. To je zato, ker ljudje iščejo svoj končni namen tukaj na svetu, kar Prosveta vedno in vedno priporoča. Toda tega ni najti na svetu; zato so tisti, ki ga iščejo tukaj, vedno nemirni in nezadovoljni. Nemir je pa šele najmanjša nesreča izmed onih, ki

Medjimurec
Mr. Jelenčič

na delu v Lemontu.

človek tudi dragoceni dar: prosto voljo, pa z navodilom, kako jo naj rabi, da bo večno srečen. Obljubil mu je kot plačilo nepopisno srečo, če mu služi, in zažugal mu večno kazen, če mu noče služiti. Vendar pusti mu prosto voljo, da si sam izbere, kar on hoče.

V slučaju, da človek zlorabi svojo prosto voljo in noče služiti Bogu, Bog ni pri tem nič prikrajšan, ker je dal človeku prosto voljo. Toda človek trpi izgubo in sicer večno izgubo. Da bi človek ne zlorabil svoje proste volje v svojo lastno škodo, je Bog poslal

jo je dal človeku, zato mu ne odkrije kazni za grehe. Ko bi namreč človek videl večno kazen za greh, bi pač težko ohranil svojo prostost grešiti. Bil bi namreč tako prestrašen, da bi bil moralno nesposoben grešiti, torej bi bila ukončana njegova prostost.

Toisto velja o božjem plačilu. Če bi človek mogel zazreti plačilo v nebesih, bi ga ne mogla nobena moč na svetu odtrgati od njega. In zopet tu bi trpela njegova prostost. Greh bi ne imel nanj nobene privlačnosti, torej človek bi nekako prisiljen, ali po kazni ali pa po plačilu služil Bo-

bodo zadele človeka, kateri je izgrešil svoj končni namen.

Človek je ustvarjen za večnost in sicer za srečno večnost. Ako ne živi za njo, ne živi prav. Kdor živi za njo, ta ne zanemarja sedanjega življenja; saj ravno s tem, da izpolnuje svoje življenske dolžnosti, najbolj skrbi in dela za srečno večnost. Kdo je zvestejše izpolnoval svoje dolžnosti kot svetniki? Kdo je storil več za blagor ljudi kot oni? Mi torej moramo živeti na tem svetu, pa ne smemo živeti za ta svet. Tukaj je samo kraj, kjer si zaslužimo svoj končni namen — srečno večnost.

ZAHVALE.

Javno se zahvaljujem Mariji Pomagaj in "Mali Cvetki sv. Tereziji" za uslišano prošnjo. Moja hčerka je bila hudo bolna; v tej stiski sem se zatekla k nebeškim pomočnicam in sem bila takoj uslišana, za kar jim bodi čast in hvala. S tem spolnujem svojo obljubo in prilagam mali dar.

Frances Borich, Ely, Minn.

Iz srca se zahvaljujem Mariji Pomagaj, sv. Tereziji in sv. Antonu za uslišano prošnjo in se jim priporočam še v bodoče.—M. Tomsha, Valley, Wash.

Najlepše se zahvaljujem Mariji pomočnici, kakor tudi sv. Tereziji za uslišano prošnjo v hudi bolezni, ker sem bila takorekoč očitno uslišana.

Frances J. Bessemer, Pa.

Zahvalim se Presv. Srcu Jezusovemu in Materi Božji za uslišane prošnje.

G. I., Eveleth, Minn.

Zahvaljujem se iz vsega srca Mariji za zdravje. Kjer ni pomagalo nobeno zdravilo, tam je pomagala Marija. Zato se ji javno zahvalim, kakor sem obljubila in priporočam vsakemu, naj se obrne v stiski k Mariji in bo gotovo uslišan.

Mary Starič, Cleveland, O.

Darovi v denarju.

Helena Avsener \$1.00, Pavlina Trgovac \$2.00, Frank Marinšek \$1.00, Rosie Moren \$1.00, Mary Rozman \$1.00, Rev. Slay \$2.00, Joseph Mikš \$2.00, C. J. Klem \$1.00, Edith Križmančič \$2.00, Frances Gornik \$2.00.

Člani Apostolata so postali.

Mary Brodnik \$10.00, John Štampfel \$1.00, Peter Fisher \$9.00, Frank Valenčič \$10.00, Josepha Maurar \$10.00, John Stimec \$10.00, N. N. \$5.00, Cecilija Kniže \$5.00, Anton Vechur \$10.00.

Za kolegij sv. Frančiška.

Helen Potočnik 20c, Terezija Žgajnar 15c, Mary Terjan 25c, Mary Špunagel 25c, Mary Intihar 50c, Frances Grm 25c, Agnes Sameja 25c, Katarina Kobli \$1.00,

Helen Moren \$1.00, Rosie Metkovič \$1, Helen Pregled 25c, Jennie Finer 25c, Josephine Pojek 50c, Mary Borovčan 25c, Frances Sterniša 25c, Frances Vrbič 30c, Angela Pregled \$1.00, Frances Zalar 10c, Mary Kavčič 50c, Frances Marot 50c, Joseph Škur 10c, Joe Dren 25c, Mary Tomšich 25c, Mary Gande 25c, Mary Pavshe 25c, Helen Moren \$1.00, Antonia Knes 50c, Anton Jakšetich 75c, Neimenovana, Milwaukee \$5.00, Margaret Colarich \$1.00, Terezija Bagich 25c, Mary Vukinovich 25c, Steve Vatnik 50c, Ana Plut 25c, Mary Matkovich 50c, Frances Blay 25c, Nick Ferjanich 15c, John Gershovin 10c, John Kochevar 20c, John Fleck \$1.00, Johana Klenk \$5.00, Neimenovana, La Salle \$5.00, Alojzija Stopar \$1.00.

Darovi za cerkev Marije Pomagaj.

Frančiška Skufca \$1.00, Mary Dolenc 50c, Julija Trinko \$4.00, Marv Žibert \$3.00, Terezija Tavčar \$1.00, Johana Petrina \$2.00, Neimenovan, Port Wash. \$2.

Za lučke pri Mariji Pomagaj in sv. Tereziji.

Rev. P. Vincenc, O.S.B. 25c, Agnes Zokal 50c, Frank Zalokar \$1.00, Frances Rus \$2.00, Anton Štiglic 50c, Cecilija Kniže \$7.00, Jennie Stariha \$1.00, Louise Jerovec \$1.00, Mary Tomsha 50c, Margaret Žnidar \$1.00, Math. Kremesec \$2.00, Mrs. Otrin \$1.00, Mrs. Wider \$1.00, Barbara Omahne \$1.00, Mary Rozman \$1.00, Josephine Pike \$1.00, Josephine Kervin \$1.00, Frances Pirman \$1.00, Philonine Lavrič 75c, Marv Barle \$2.00, Mary Derčar 50c, Družina Ožbolt \$1.00, Marija Završnik \$1.00, Louise Mushing 50c, Marv Strauss \$1.00, Marv Strojil \$1.00, Mimi Strojil \$1.00, Apolonija Lončar \$1.00, Mr. in Mrs. A. Bartol 50c.

Za sv. maše so poslali.

Mary Baznik \$1.00, Antonia Možina \$2.00, Margaret Kapsh \$5.00, Marv Brodnik \$1.00, Julija Saleoda \$2.00, Fr. Durlak \$5.00, L. Moshing \$2.00, John Petek \$5.00, Marv Tomec \$1.00, Neimenovan, Willard \$5.00, Marv Zore \$2.00, Marv Trontel \$1.00, Mary Dolenc \$1.00, Agnes Sebat \$1.00, Margaret Žnidar

\$11.00, Mary Habjan \$2.00, Mrs. Rom \$2.00, Anna Golobich \$1.50, Antonia Vogrich \$2.00, H. Jakše \$3.00, Elizabeth Vidic \$1.00, Antonija Možina \$2.50, Katarina Simonič \$1.00, Frances Florjančič \$1.50, Mary Drešar \$4.50, Joe Zupančič \$1.00, John Pistotnik \$2.00, Helen Zore \$1.00, Mary Zore \$1.00, Frank Dolinar \$1.00, Peter Fisher \$1.00, Anna Dimitrovich \$2.00, Mary Barle \$4.00, A. Legat \$3.00, Neimenovana, Cleveland \$3.00, Neimenovana, No. Chicago \$2.00, Julija Trinko \$1.00, Veronika Wagner \$2.00, Neimenovana, Milwaukee \$2.00, L. Pelko \$2.00, Josephine Terčin \$2.00, Joseph Lovič \$1.50, Marko Mihelich \$1.50, Katarina Majerle \$1.00, Neim. \$2.50, Helen Kushar \$1.00, Mary Gostič \$4.50, Mary Tomše \$1.50, Anton Jakšetich \$2.00, Joe Dobosh \$1.00, Cecilija Kniže \$3.00, Anton Štiglic \$1.50, Johana Petrina \$1.00, Frank Marinšek \$3.00, Neimen., N. Chicago \$2.00, Anton Ovnik \$3.00, Mary Matosh \$2.00, Margaret Šukle \$1.00, Antonia Muskovich \$6.00, Terezije Ukorn \$5.00, Barbara Laketich \$2.00, Mary Partila \$1.00, Josephine Meglen \$1.00, Alojzija Stare \$1.00, Katarina Prostovič \$2.00, Anna Jerich \$2.00, Pavlina Trgovac \$2.00, Katarina Hladnik \$5.00, Mary Zore \$1.00, Barbara Klepac \$3.00, Rosie Možina \$2.00, Frank Prostovič \$3.00, Agn. Zokal \$1.50, Frances Permush \$1.50, Antonija Možina \$2.00, Frank Šimec \$2.00 (2), Mr. in Mrs. A. Bartol \$1.00 (2), Eva Ponikvar \$1.00 (1).

Dar za samostan.

Eva Ponikvar \$1.00, Jakob Šega \$5.00, Mary Pavlešič \$1.00, Mrs. Jennie Stajar kot zahvalo za zadobljeno zdravje \$50.00, Mr. Šiferer \$7.00, John Fugina \$5.00, Agnes Fugina \$5.00, Frances Barich \$5.

Za navadne maše darujejo naši dobrotniki	\$1.00
Za maše pri posebnem oltarju, na poseben dan..	1.50
Requiem	5.00
Pete sv. maše	5.00

To in ono.

PLAČA AMERIŠKEGA PREZIDENTA.

Predsednik dobiva \$75,000 letne plače. Poleg tega prejme še \$25,000 za stroške na uradnik potih in oficijelnih nastopnih. Primeroma jako nizka plača. Vlada ne skrbi za privatno gospodinstvo predsednika.

KOLIKO JE JEZIKOV NA SVETU?

Krog 5.000 jih je. Na prvem mestu je kitajski, ki ga govorijo 400.000.000 ljudi.

Angleški jezik govori.....	160,000,000
Nemški " "	110,000,000
Ruski " "	100,000,000
Hindustanski " "	100,000,000
Japonski " "	53,000,000
Francoski " "	70,000,000
Grški " "	9,000,000
Šverski " "	5,500,000
Norveški in danski.....	6,000,000
Flamski	3,500,000
Italijanski	50,000,000
Španski	50,000,000
Portugalski	25,000,000
Polski	16,000,000
Srbohi vaški	8,000,000
Čehoslovaški	7,000,000
Bo'garski	5,600,000

POVRŠINA RAZNIH KONTINENTOV.

Afrika meri.....	11,262,000 kvadratnih milj.
Asia "	17,250,000 " "
Avstralija	2,974,581 " "
Evropa "	3,671,624 " "
S. Amerika	8,300,000 " "
J. Amerika	7,700,000 " "

KOLIKO JE ŽIDOV NA SVETU.

David Treitsch, nemški statistik, jih sodi, da je na vsem svetu krog 18,080,000 židov. Od teh jih odpade na Združene Države 4.400.000. V New Yorku sta 2 milijona.

"American Israelite" podaja natančnejše poročilo. Od vseh židov na svetu odpade na:

Poljsko	3,300,000
Ukrajino	3,300,000
Združene Države	3,100,000
Rusija	900,000
Romunija	650,000
Nemčija	540,000
Ogrska	450,000
Čehoslovaška	450,000
Angleška	300,000
Avstrija	300,000
Litvanija	250,000
Jugoslavija	200,000
Afrika	170,000
Francija	150,000
Algerija, Tunis	150,000
Arabia	130,000
Grška	120,000
Holandska	110,000
Maroška	110,000
Argentiniya	100,000
Kanada	100,000
Turčija	100,000

Palestina	100,000
Avstralija	20,000
Druge manjše dežele.....	330,000

Vseh skupaj je torej.....15,430,000

RAZLIČNE VEROIZPOVEDANJE NA SVETU.

Rimskokatoliških je.....	272,860,000
Pravoslavnih je	120,000,000
Protestantov je	171,000,000

Vseh kristanov skupaj.....	564,510,000
Judov je	15,430,000
Mohamedancev je	221,825,000
Budistov je	138,031,000
Hindustancev je	210,540,000
Konfucijancev (s taoisti).....	300,830,000
Shinoistov je	25,000,000
Animistov je	158,270,000
Neopredeljenih je	15,280,000
Ne-kristjanov vsega skupaj.....	1,085,214,000

ZAPOVEDANI CERKVENI PRAZNIKI V AMERIKI:

Vsaka nedelja.	
Novoletno.	
Vnebohod.	
Vnebovzetje Marije Device.	
Vsi svetniki.	
Brezmadežno Spočetje.	
Božič.	
Zapovedani postni dnevi.	
Pepelnična sreda.	
Vse srede in vsi petki v postnem času.	
Kveterni dnevi.	
Na vigilije: binkošti, vnebovzetja Marije Dev., vseh svetnikov in božiča.	
Veliko soboto do opoldne.	
Vsi petka v letu sploh.	

KATOLIŠKA CERKEV V ZDRUŽENIH DRŽAVAH (statistika.)

4 kardinali.	
15 nadškofov.	
103 škofi.	
17,229 svetnih duhovnikov.	
6.671 redovnikov.	
11.625 cerkva z rezidenco.	
5.755 misijonskih cerkva.	
17,380 cerkva skupaj.	
124 seminarijev.	
11.345 dijakov.	
218 deških kolegijev.	
737 dekliških kolegijev.	
6.819 župnij s šolo.	
2.072.466 otrok, ki hodijo v katoliške šole.	
352 sirotišnic.	
47.825 jih je nastanjenih po katoliških sirotišnicah.	
117 hiravnic.	
Skupaj je katoličanov v Zdr. Dr. 18,878,722.	

SMRTNE OBSODBE V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Po vseh državah je v veljavi smrtna obsodba razen v Arizoni, Kansas, Maine, Minnesota, N. Dakota, Rhode Island in Wisconsin.	
--	--

V Michigan je edino veleizdaja smrtno kazniva.

Odpravili so smrtno kazen v Washingtonu l. 1913, pa so jo zopet upeljali l. 1919. Ravnotako v Iowa, v Colorado, v Oregon, kjer je celo ljudstvo glasovalo za smrtno kazen (jun. 1920).

Način smrtnih kazni je obešenje. V državah Arkansas, Indiana, Massachusetts, New York, Nebraska, Ohio, Pennsylvania, Vermont, Virginia in Oklahoma imajo electrokucijo. V Nevada usmrte obsojence s pomočjo plina. V Utah si

KOLIKO JE ANALFABETOV V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Analfabeti so ljudje nad 10 letom, ki ne znajo ne pisati, ne brati.

Država	1920		1910	
	Štev.	Proc.	Štev.	Proc.
Država	Štev.	Proc.	Štev.	Proc.
Država	Štev.	Proc.	Štev.	Proc.
Država	Štev.	Proc.	Štev.	Proc.
Maine	20,240	3.3	24,554	4.1
N. Hampshire	15,788	4.4	16,386	4.6
Vermont	8,488	3.0	10,806	3.7
Mass.	146,607	4.7	141,541	5.2
Rhode Island	31,312	6.5	33,854	7.7
Connecticut	67,265	6.2	53,665	6.0
New York	425,022	5.1	406,020	5.5
New Jersey	127,661	5.1	113,502	5.6
Pennsylvania	312,699	4.6	354,290	5.9
Ohio	131,006	2.8	124,774	3.2
Indiana	52,034	2.2	66,213	3.1
Illinois	173,987	3.4	168,294	3.7
Michigan	88,046	3.0	74,800	3.3
Wisconsin	50,597	2.4	57,769	3.2
Minnesota	34,487	1.8	49,336	3.0
Iowa	20,680	1.1	29,889	1.7
Missouri	83,403	3.0	111,116	4.3
North Dakota	9,937	2.1	13,070	3.1
South Dakota	8,109	1.7	12,750	2.9
Nebraska	13,784	1.4	18,009	1.0
Kansas	22,821	1.6	28,968	2.2
Delaware	10,508	5.9	13,240	8.1
Maryland	64,434	5.6	73,397	7.2
D. of Columb.	10,509	2.8	13,812	4.9
Virginia	195,159	11.2	232,911	15.2
W. Virginia	69,413	6.4	74,866	8.3
N. Carolina	241,603	13.1	291,497	18.5
S. Carolina	220,667	18.1	276,980	25.7
Georgia	328,838	15.3	389,775	20.7
Florida	71,811	9.6	77,816	13.8
Kentucky	155,014	8.4	208,084	12.4
Tennessee	182,629	10.3	221,071	13.6
Alabama	278,082	16.1	352,710	22.9
Mississippi	229,734	17.2	290,235	22.4
Arkansas	121,837	9.4	142,954	12.6
Louisiana	299,092	21.0	352,179	29.0
Oklahoma	56,864	3.8	67,567	5.6
Texas	295,844	8.3	282,904	9.9
Montana	9,544	2.3	14,457	4.8
Idaho	4,924	1.5	5,453	2.2
Wyoming	3,149	2.1	3,874	3.3
Colorado	24,208	3.2	23,780	3.7
New Mexico	41,637	15.6	48,697	20.9
Arizona	39,131	15.3	32,953	20.9
Utah	6,264	1.9	6,821	2.5
Nevada	3,802	5.9	4,702	6.7
Washington	18,526	1.7	18,416	2.0

Oregon	9,317	1.5	10,504	1.9
California	95,592	3.3	74,902	3.7
Divicion.				
New England	289,700	4.9	280,806	5.3
Mid. Atlantic	865,382	4.9	873,812	5.7
E. N. Cent.	495,470	2.9	491,850	3.4
W. N. Cent.	193,221	2.0	263,138	2.9
So. Atlantic	1,212,942	11.5	1,444,294	16.0
E. So. Cent.	845,459	12.7	1,072,100	17.4
W. So. Cent.	773,637	10.0	845,604	13.2
Mountain	132,659	5.2	140,737	6.9
Pacific	123,435	2.7	103,822	3.0

Skupaj.....4,931,905 6.0 5,516,163 7.7
lahko obsojenec sam zbira način smrti ali obešenje ali pa smrt ustreljenja.

GESLA POSAMEZNIH DRŽAV UNIJE.

Alabama: "Tukaj je naš pokoj."
Arizona: "Ditat Dues"—Bog oblagodarja.
Arkansas: "Regnant populi"—Ljudstvo vlada.
California: "Eureka"—Našel sem.
Colorado: "Nil nisi numine"—Ničesar ne brez previdnosti.
Connecticut: "Qui transtulit sustinet"—Kdor prenese, zdrži.
Delaware: "Svoboda in neodvisnost."
District of Columbia: "Institia omnibus"—Pravičnost vsem.
Florida: "V Boga zaupamo."
Georgia: "Modrost, pravičnost, zmernost."
Idaho: "Esto perpetua"—Naj bo kakor večno.
Illinois: "Suverenost državam, narodu edinost."
Indiana nima oficijelnega gesla.
Iowa: Vse našo svobodo, trajnost našim pravicam.
Kansas: "Per aspera ad astra"—K zvezdam skozi težave.
Kentucky: "Združeni bomo zmagali, razcepljeni bomo padli."
Louisiana: "Edinost, pravičnost in zaupanje."
Maine: "Dirigo"—Na čelu sem.
Maryland: "Dejanja kažejo može, besede pa ženo."
Massachusetts: "Ense petit placidam sub libertate quietem."—Z mečem si išče udoben pokoj in svobodo.
Michigan: "Si cupis amoenam peninsulam circumspice."—Če si želiš prijeten polotok, poglej krog sebe.
Minnesota: "Zvezda—severnica."
Mississippi: "Virtute et armis."—S krepostjo in močjo.
Montana: "Zlato in srebro."
Nebraska: "Enakost pri zakonih."

Nevada: "Vse za našo krajino."
New Hampshire nima gesla.
New Jersey: "Svoboda in prosep."
New Mexico: "Crescit eundo."—Iz dneva v dan raste.
New York: "Esse quam videri."—Bolje je biti v gotovosti.
N. Dakota: "Svoboda in edinost, sedaj in vekomaj, ena in edina."
Ohio: "Imperium in imperio."—Država v državi.
Oklahoma: "Labor omnia vincit."—Trud vse premaga.
Oregon: "Edinost."
Pennsylvania: "Krepost, prostost in neodvisnost."
Rhode Island: "Upajmo."
S. Carolina: "Dum spiro, spero."—Dok'er bom dihal, bom upal.
S. Dakota: "Z božjo pomočjo bo narod vladal."
Tennessee: "Poljedelstvo in trgovina."
Texas: "Texas—eden in edini."
Utah: "Industrija."
Vermont: "Prostost in edinost."
Virginia: "Sic semper tyrannis."
Washington: "Polagoma."
W. Virginia: "Montani semper liberi."—Gorjanci so vedno prosti.
Wisconsin: "Naprej."
Wyoming: "Cedant arma togae."—Mir in ne orožja.
Unija: "E pluribus unum."—Eden med mnogimi.

DRŽAVNI PRAZNIKI V AMERIKI:

LINCOLNOV DAN—12. februarja.
WASHINGTONOV DAN—23. februarja.
MATERIN DAN—druga nedelja v maju.
DECORATION DAY—30. maja.
OČETOV DAN—druga nedelja v juniju.
DAN NEODVISNOSTI—4. julij.
DELAVSKI DAN—6. septembra.
ZAHVALNI DAN—24. novembra.

PREDSEDNIKI ZDRUŽENIH DRŽAV:

1. GEORGE WASHINGTON—Pokopan v Mount Vernon, Va.
2. JOHN ADAMS—Pokopan v Quincy, Massachusetts.
3. THOMAS JEFFERSON—Pokopan v Monticello, Va.
4. JAMES MADISON—Pokopan v Montpelier, Va.
5. JAMES MONROE—Pokopan v Richmond, Va.
6. JOHN QUINCY ADAMS—Pokopan v Quincy, Mass.
7. ANDREW JACKSON—Pokopan v Hermitage, Tenn.
8. MARTIN VAN BUREN—Pokopan v Kinder Hook, N. Y.

9. WILLIAM HENRY HARRISON—Pokopan v North Bend, O.
10. JOHN TYLER—Pokopan v Richmond, Va.
11. JAMES NOX POLK—Pokopan v Nashville, Tenn.
12. ZACHARY TAYLOR—Pokopan v Springfield, Ky.
13. MILLARD FILMORE—Pokopan v Buffalo, N. Y.
14. FRANKLIN PIERCE—Pokopan v Concord, N. H.
15. JAMES BUCHANAN—Pokopan v Lancaster, Pa.
16. ABRAHAM LINCOLN—Pokopan v Springfield, Ill.
17. ANDREW JOHNSON—Pokopan v Greenville, Tenn.
18. ULISES GRANT—Pokopan v New York, N. Y.
19. RUTHERFORD HAYES—Pokopan v Fremont, O.
20. JAMES GARFIELD—Pokopan v Cleveland, O.
21. CHESTER ARTHUR—Pokopan v Albany, N. Y.
22. BENJAMIN HARRISON—Pokopan v Indianapolis, Ind.
23. WILLIAM McKINLEY—Pokopan v Canton, O.
24. GROVER CLEVELAND—Pokopan v Princeton, N. J.
25. THEODORE ROOSEVELT—Pokopan v Oyster Bay, N. Y.
26. TAFT.
27. WARREN HARDING—Pokopan v Marion, O.
28. WOODROW WILSON—Pokopan v Washington, D. C.

Vsi so umrli naravne smrti razen treh: Lincoln je bil zavratno ustreljen 14. Aprila 1865, ravno, ko se je spravljal, da poseti neko gledališče. James Garfield je bil ravno tako ustreljen po atentatorju 2. jul. 1881 na Washingtonski železniški postaji. William McKinley je bil ustreljen na panamerikanski razstavi v Buffalo, N. Y., 6. sept. 1901.

PRIMARNE VOLITVE ZA PREZIDENTA L. 1928.

NEW HAMPSHIRE—13. marca.
N. DAKOTA—20. marca.
S. DAKOTA—27. marca.
WISCONSIN—3. aprila.
MICHIGAN—2. aprila.
ILLINOIS—10. aprila.
NEBRASKA—10. aprila.
NEW JERSEY—24. aprila.
PENNSYLVANIA—24. aprila.

Smešnice.

Pecelj in cvet.

Slavna italijanska igralka Eleonora Duse je bila v družbi, kjer so v pogovoru prišli tudi na žensko vprašanje, torej, kakšne pravice naj imajo ženske, kakšne dolžnosti itd. Neki gospod je dejal, da ženske nikdar ne smejo zahtevati istih pravic, kakor jih imajo moški; rekel je: "Bog je ustvaril najprvo Adama in iz Adamovega rebra šele je nastala ženska."

"Res je," je odvrnila Duse. "Čisto naravno je, da zraste pecelj prej kakor cvet; iz tega pa še ne sledi, da bi bil cvet manj vreden kakor pecelj."

* * *

Lahek poklic.

Stara ženica v angleški vasi je živela v borni koči. Naenkrat si je pa kupila lično hišico, in so jo radovedni sosedi vprašali, kako to. Rekla je, da ji je poslal denar sin, ki živi sedaj v Londonu in ima tam prav dobro in lahko službo. Kakšno službo pa? "Vsak dan gre dvakrat v cirkus in vtakne glavo v levovo žrelo. Drugega dela nima in je sicer ves dan prost. Kaj ne, kako lahko zasluži!"

* * *

Srečni oče.

Amerikanec Bostock je bil znan lastnik velike menažerije. Njegov sin ni kazal posebne brihtnosti. Poslal ga je torej po svetu okoli, da si nabere, skušnje in znanja, in mu je dal za spremljevalca svojega izbornega tajnika.

"Glejte, da se bo moj sin kaj poštenega naučil," mu je rekel. "Obenem pa skušajte dobiti kaj dobrega za mojo menažerijo."

Tajnik je prišel nazaj. Za menažerijo ni bil dobil nič, sina je bil pa pustil v Parizu, kjer si je hotel ta še sam nabrati nekaj skušenj.

Kmalu nato je pokazal Bostock tajniku ves vesel brzojavko iz Pariza in je dejal: "Moj sin ni tako neumen, kakor sva mislila. Staknil je v Parizu neko posebno

afriško opico in upa, da jo bo lahko dobil za 500 dolarjev. Takoj mu bom poslal denar, ker baš nekaj takega mi bo za menažerijo prav prišlo."

Par dni potem se Bostock in tajnik spet srečata. Sedaj je bil pa Amerikanec še bolj vesel, kar žarel je. "No, kaj je pa danes tako veselega?", vpraša tajnik.

"O, pomislite si, moj sin je bolj brihten, kakor midva oba skupaj. Berite današnjo brzojavko!"

Tajnik je bral: "Denar prejel, opica mrtva. Pozdravljam."

* * *

Prav se mu je godilo.

Amerika ima vse polno svojih "kraljev". Ford je "avtomobilni kralj", Rockefeller "petrolejski kralj", Vanderbilt "železniški kralj" itd., kakor se pač kdo udejevtvuje. Imenovani Vanderbilt je dobil svoje ime odtod, ker je vse polno železnic njegova last. Nekoč se je peljal po neki svoji progi. Sprevodnik, ki je listke pregledoval, ga je poznal, in je šel molče mimo njega. Vanderbiltu je bilo pa na tem, da vršijo njegovi uslužbenci službo vestno in točno, ne oziraje se ne na levo in ne na desno. Zato je rekel sprevodniku: "Zakaj ne zahtevate listka od mene?"

Sprevodnik ga je začuden pogledal, potem se je pa postavil strogo službeno pred njega in dejal: "Gospod, prosim, vozni listek!"

Vanderbilt je segel v žep, je iskal, listka ni bilo, založil ga je bil! Sprevodnik se pa ni dal omehčati; vestno vršeč svojo službo je zahteval denar za listek in zraven še dvojni znesek za kazen, kakor je to v Ameriki predpisano. To se Vanderbiltu še ni nikoli pripetilo, da bi bil na svoji lastni železnici kazen plačal. Pa je bilo čisto prav.

* * *

Enrico Caruso in psiček.

Eden najslavnejših pevcev modernega časa je bil Italijan Enrico

Caruso (Karuzo). Umril je 2. avgusta 1921. Njegov tenor je bil nekaj posebnega, in ga je vabil ves svet, naj pride pet. Za velikansko odškodnino seveda.

Bil je v velikem ameriškem mestu Philadelphia. Znan milijarder mu je ponudil bajno svoto, če pride pet k njemu na dom. Caruso je prišel, in peljali so ga v razkošno opremljeno dvorano. Kar gledal je, ko je videl tam samo milijarderja in majhnega psička, ne pa izbrane družbe, kakor jo je bil pričakoval. Milijarder mu je rekel, naj poje, in zapel je eno svojih najlepših pesmi. Takoj je pa začel pes besno lajati; gospodar je vstal, je dal umetniku roko in mu je rekel prav dobrodušno: "Hvala Vam tisočkratna! A sedaj lahko nehate in greste. Hotel sem samo vedeti, če bo moj pes tudi takrat tulil, kadar Vi pojete."

* * *

Leon Slezak v Ameriki.

O razumevanju Amerikancev glede na glasbo in petje je pripovedoval slavni tenorist Leon Slezak poročevalcu nekega dunajskega časopisa tudi tole dogodbico.

Štiri tedne sem pel na daljnem zahodu Amerike. V nekem mestu Britanske Kolumbije me je poslušala tudi Indijanka z otrokom na rokah; bila je na stojšču. Naenkrat začne otrok kričati. Lahko si mislite, da me je vpitje začelo malo motilo, a ni trajalo dolgo. Indijanka je namreč malčka kmalu ukrotila, grozeč mu: "Če ne boš takoj tiho, te bo dedec, ki tukaj gori rjove, takoj pojedel." No, ta dedec sem bil jaz, pel sem pa "Molčečo ljubezen" in sicer pi-anissimo."

* * *

Očetova modrost.

Na Jutrovem je živel bogat mož, imel je enega samega sina. Na smrtni postelji ga je poklical k sebi in mu je rekel: "Poglej v stransko sobo, sin moj! Tam boš videl vse zaklade, ki sem si jih

pridobil tekom svojega trudapolnega življenja. Če boš priden in zmeren, ne bodo zadostovali samo tebi, zapustil jih boš lahko tudi potomcem. Neprestano se bodo množili. Če jih boš pa zapravljaj in se ti bo slabo godilo, tedaj vedi, da sem v sobi zabil žrebelj v zid. Rajši se obesi nanj, kakor pa da bi hodil okoli in prosjačil."

Oče je umrl. Sin se ni brigal za njegove besede in v par letih je bil berač. Ko ni ničesar več imel, se je spomnil na očetove besede in dejal: "Da, prav je imel. Če bi danes imel tisti denar, ki sem ga imel ob njegovi smrti, resnično, ne zapravljaj bi, temveč se ravnal po njegovem nasvetu. A kar je, je. Če pa že nisem izpolnil prve očetove želje, bom pa vsaj drugo, obesil se bom na označeni žrebelj in prihranil očetu v grobu sramoto, da sem berač."

Vzel je vrv in jo pritrdil na žrebelj, ta se je pa zmajal in je padel ven. V steni je pa nastala razpoka in čisto zlato se je vsulo iz nje.

Tam notri je bil shranil oče polovico svojega premoženja. Pravilno je bil računal; šele sedaj je znal sin vrednost denarja prav ceniti.

* * *

Lincoln in njegova žena.

Nikogar se Lincoln ni bal, samo žene; te pa v prav izdatni meri. Duševni velikan je bil v zakonu prava brezpomembna ničla. Že v mladih letih se je zaročil; razlikoval se je pa od drugih zaročencev v toliko, da je že takrat čutil, kaj ga čaka. Vtisi, ki jih je dobil o značaju neveste, so ga napotili, da je iskal rešitve v edinem mogoče msredstvu, v beku; na dan, ko bi se bil moral poročiti, ga ni bilo, izginil je. Poroko so preložili, a ne preklicali. Kajti energična roka usode in pa njegove neveste gospice Todd-ove sta ga zgrabili in pritirali pod zakonski jarem. Ko se je praznično oblečen peljal k poroki, ga je vprašala hčerka gostilničarja, kam vendar

gre, ko je tako lepo oblečen. Boguvdan je odgovoril: "Mislim, da v pekel!" In se ni motil; njegov zakon je bil res pekel.

Ženi seveda ni bilo všeč, da je pozno zvečer prihajal domov. Pa je moral, saj je imel dela črez glavo; zlasti pozneje, ko se je posvetil politiki. Vsak večer je bil ozmerjan. Nazadnje mu je dala žena rok: ob desetih mora biti doma, sicer mu bo vrata zaprla. Takoj prvi večer po tem ukazu je prišel ob enajstih. Ni mu odprla; prosil je, zastonj. Slednjič je rekel v okno gor: "Imam ti povedati zelo veselo novico."

"Kakšno?"

"Izvoljen sem za predsednika." — In je bilo res.—Ona pa: "Vedela sem, da nisi dosti vreden; a doslej vsaj pijanec nisi bil. Sedaj si se pa še pijači vdal in zato govoriš take neumnosti. Sedaj ti pa prav gotovo ne odprem!"

* * *

Zapuščina.

Ogrski poslanec Barcsay (barčaj) je bil zelo dovtipen. Ko je bil še dija kna univerzi v Kološvaru, ga je vprašala kuharica njegove matere, stara že skoraj osemdeset let: "Gospod, če boste prej umrli kkor jaz, kaj mi boste pa zapustili?"

"Zadnji zdihljaj!"

* * *

Turški humor.

Turek je bil na smrt bolan in je vprašal prijatelja, sedečega pri njem: "Ali misliš, da bom kmalu umrl?"

Prijatelj mu reče: "Tako lahko in brezskrbno govoriš o smrti; ali se ne bojiš pekla, kjer se ti bo slabo godilo?"

"O, ljubi moj!", je dejal umirajoči i nse je smejal, "tega se nič ne bojim. Saj sem v življenju vendar padel med ljudi, in katera usoda naj bi bila hujša, kakor je ta?"

* * *

Žena turškega peka je šla obiskat prijateljico in je ostala čez noč pri nji. Skregala se je bila z možem. Drugi dan je prebrskal

pek vso hišo, pa žene nikjer ni mogel dobiti. Mislil je namreč, da se je skrila in da mu hoče pomagati.

Ves vesel je tekel k sosedu in mu je rekel: "Pomisli, danes ponoči je moja žena zginila!"

"Bog varuj!", je zaklical sosed, "da le ni padla v vodnjak!"

"Saj res," je rekel pek, "na to pa nisem mislil." Hitro je letel domov in je pokril vodnjak z močnim pokrovom.

* * *

POPOLNOMA NARAVNA — "Kakšna je bila predstava "Roparji?"

"Nenavadno naravna! Vže pri blagajni so mi ukradli ves denar!"

* * *

VESTNOST—Tujec: "Kako pa to, da so vaši ognjegasci tako pijani?" — Meščan: "Par mesecev že ni nikjer gorelo, pa gase žejo!"

* * *

NEGALANTEN-MESEC—Cassini, slavni zvezdoznanec, je v Parizu nekdanj povabil svoje prijatelje, da jim bo pokazal in razložil mesečni mrk, ki bo nastal zvečer ob 10. uri 17 minut. Med povabljenimi je bila tudi dvorna dama, ki je v svoji domišljavosti mislila, da njej ni treba priti točno ob določenem času. Ko je mesečni mrk že končal, je mogočno prišumela v dvorano. Pri pozdravu so jo živahno milovali, da je zamudila ta velezanimiv pojav. Toda ona se je samozavestno nasmehnila rekoč: "Upam, da bo gospod Cassini tako galanten, da bo meni na ljubo še enkrat z nova začel." Cassini se nasmehne in pravi: "Mislilostljiva, jaz bi že bil, o mesecu pa dvomim!"

* * *

DBER SVET—A: "V iste me razžalili, pozivljem vas na dvoboj s samokresi!" — B: "Dobro, ali svetujem vam, da si poprej kupite lovsko karto: moje ime je — Zajec."

* * *

PREBRISANA ŽIVAL—Gost: Oprostite, krčmar, kaj je to! Va-

ša mačka mi vedno sili na krožnik." Krčmar: "Nič hudega; prebrisanka je zapazila, da jeste z njenega krožnika."

* * *

NEPREMIŠLJENO—Star zdravnik pride zvečer v gostilno, kamor je redno zahajal. Stalnih gostov še ni bilo, zato vpraša natakarja: "Kaj še nobeden bedakov ni prišel?" — "Ne, gospod, vi ste prvi," odgovori natakar nedolžno.

* * *

SVET—dvetnik si je sezidal hišo. Rad bi na počelju hiše napisal kak primeren rek, katerega naj bi slikar narisal in okrasil; zato ga vpraša, ne bi li on vedel kakšen tak rek. Slikar mu odgovori: "Gospod odvetnik, napišimo enostavno rek: "Dober svet je drag."

* * *

OLAJŠEVALNA OKOLNOST—Lodniki: "Ali je bila knjiga, katero vam je obtoženi vrgel v glavo, debela?" Priča: "Leksikon, šeststo strani debel." Obtoženec (malosrčno): "En list je bil iztrgan!"

* * *

OBISK — Gospa (služkinji): "Včeraj popoldne ob moji odsotnosti ste imeli obisk, Mina. Kdo pa je bil tu?" — Mina: "Samo moja teta Liza!" — Gospa: "Kadar jo zopet vidite, Mina, povej-

te ji, da je na glasovirju pozabila svoj tobačni mehur in užigalice."

* * *

NESPORAZUM — Zaplotnik: "Kam pa s tem krasnim volom?"

Završan: "V mesto, na vseučilišče!"

Zaplotnik: "Čemu pa?"

Završan: "Veš, tō je takole. Mojega fanta bi rad dal na vseučilišče, ali profesor mi je rekel, da bo zame veliko ceneje, ako pošljem svojega vola tje."

* * *

ULJUDNO — Tujec: "Prosim, kje je tukaj nabiralnik pismov?"

Meščan (grobo.) "To ve pri nas vsak osel." — Tujec: "Saj zato sem vprašal vas."

* * *

NEZMOTLJIVO SREDSTVO— "Zakaj vendar tako neusmiljeno trobiš?"

"Veš, hišni gospodar se mi ne pusti pred časom seliti — ga bo mo že omehčali!"

* * *

MENI TUDI—"Deček," zagrmil učitelj nad učencem in ga zgrabi za ramo, "meni se zdi, da te ima že sam vrag v svojih krempljih!" — "Meni tudi!" pritrudi nadebudni deček.

* * *

NEPREMIŠLJENO — Janez je v gozd nalog svojega gospodarja ravno narobe opravil. Ves besen zakri-

či gospodar nad njim: "Da bi te tristo kosmatih, teslo! Ko bi bil hotel poslati osla, bi bil rajše šel sam."

* * *

VIS-A-VIS — "Kje stanujete?" vpraša orožnik moža, ki ni imel potnega lista. "Jaz? Nikjer!" — "In vi?" vpraša mož postave njegovega spremljevalca. "Jaz? Njemu vis-a-vis."

* * *

ŠALJIVE UGANKE.

1) Kaj je čez mirno vest in zdravo telo?

Čez mirno vest in zdravo telo pa koža.

2) Kaj je pri človeku najboljše in najslabše?

Jezik.

3) Katero oko je vsakemu odveč?

Kurje oko.

4) Ako se stepeta dimnikar in mlinar, kdo ima prav?

Mlinar, ker ima črno na belom.

5) Kaj je črno, pa postane samo ob sebi belo?

Lasje.

6) Na celem svetu sem sam, sem bil včeraj in bo mjutri. Kdo sem?

Danes.

7) Kako daleč lahko teče pes v gozd?

Zopet vnu.

Samo do srede, potem pa teče nazaj.

Kakšno pohištvo imate?

Kakoršno je v hiši pohištvo (oprava), tako je tudi stanovanje. Moderno pohištvo naredi moderno stanovanje.

V hiši ne sme biti ne preveč in ne premalo pohištva, ampak ravno zadosti. Potem je stanovanje lepo in imate dovolj prostora za komodno sprehajanje. Pohištvo (oprava) mora biti pa tudi taka, da se strinja s prostorom in namenom, potem bo v vaši hiši red in dober okus, ker bo vse v skladu z določenim namenom.

Ali je danes v vaši hiši vse tako? Ali bi se ne dobil še prostor za nov komad pohištva? Poglejte dobro vse okoli po vaših kotih, morda se dobi prostor za gugalni stol ali pa kaj drugega.

Imate li tla dobro pokrita? Mogoče je treba Linoleuma ali pa pogrinal (Rugs) in drugih takih stvari, ki izboljšujejo vaše sobe in zmanjšajo gospodinjska dela.

In kako je z vašo posteljo, imate li dobro blazino? Posebno v zimskem času je to zelo potrebno, ker vas greje, in počitek na novi blazini je vse kaj drugega, kakor na stari in potlačeni.

Tudi mogoče veste za katerega fanta in dekleta, ki se mislita poročiti? Za take imamo prav fino pohištvo in vse, kar se potrebuje. Cene pri nas so najugodnejše in poštena trgovina. Vedno nas brez skrbi priporočajte, mi bomo gledali, da bodo odjemalci dobili vse v pravih cenah in pravo blago. V naklonjenost se priporočamo:

A. GRDINA & SONS

6019 ST. CLAIR AVENUE,

CLEVELAND. OHIO.

(Vsem, ki se pripeljejo do nas, da kupijo blago, se povrnejo vožni stroški.)

MATH KREMESEC

1912 West 22nd St., Chicago, Ill.

— SLOVENSKI MESAR —

Zaloga svežega mesa.

Phone: Canal 6319

JOSEPH PERKO

2011 West 22nd Street, Chicago, Ill.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI.

Najboljše blago. — Zmerne cene.

FRANK BANICH

1902-4 West 22nd Street Chicago, Ill.

NAJVEČJA TRGOVINA Z OBLEKO.

Rojakom se priporočam.

Tel. Canal 0490

JOHN KOSMACH

1804 West 22nd Street, Chicago, Ill.

EDINA SLOV. TRGOVINA Z ŽELEZOM.

Vedno velika zaloga različnih barv in stekla.

Telephone Canal 3400

F. J. LEWIS MFG. CO.

V zalogi imamo premog, tar in vsakovrstne potrebščine za pokrivanje strehe.

2500-2600 So. Robey St. Chicago, Ill.

J. N. PASDÉRTZ

Cor. Center and Hutchison Sts., Joliet, Ill.

SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA.

Phone: 5227, 5228.

M. PAPESH

Cor. Hickory and Granite Strs., Joliet, Ill.

SLOVENSKA GROCERIJA.

Dobro blago in zmerne cene.

ROBEY FISH MARKET

2002 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Delikatese vseh vrst, rake, ostrige, sveže ribe, vse dobite pri meni. — Vabljeni vi in vaši najemniki.

Phone: Roosevelt 7766.

OBSTOJ IN BERI!

Mesec november je po želji sv. Cerkve posvečen dušam v vicah in res katoličani v tem mesecu mnogo storijo za duše v vicah. Plačajo mnogo maš za ranjke, darujejo sv. maše in obhajila za nje, dobra dela opravljajo v korist dušam v vicah.

Nismo še storili svoje dolžnosti do ranjkih, ako mislimo le meseca novembra na nje in jim pomagamo. Res, naše molitve in dobra dela mnogim dušam pomagajo, da so prej rešene. Žalostne so pa one duše, ki ostanejo v vicah, ko mine november, ker med letom ljudje tako malo mislijo na te uboge trpeče duše.

Franciskani s svojimi redovnimi molitvami pomagajo vsaki dan tem dušam, a bi jim radi še bolj pomagali celo leto in to z vašim sodelovanjem.

Vsaki mesec v letu bi opravljali devetdnevnic enkrat, kar se bo sproti naznanilo v Ave Maria, in maša bi bila za uboge duše v vicah sploh, zlasti pa za tiste, katere bi vi priporočili.

oo

Svojim prijateljem naznanjamo, da smo ravnokar prejeli nove izvode Devetdnevnice v čast sv. Terezije od malega Jezusa. Kdor si jih hoče nabaviti, naj takoj naroči pri upravniku Ave Maria, pa se mu takoj dopošljejo.

oo

Na lemontski farmi smo pridelali lansko leto tudi med. Rojaki bližnje okolice so ga že pokusili na medenem pikniku; postregli bi pa radi tudi oddaljenim rojakom s pristno domačo strdjo, ker vemo, da je pristna domača strd redka prikazen v Ameriki. Kdorkoli želi lemontskega medu, naj takoj piše Rev. Fr. Johnu Ferlinu, Box 443, Lemont, Ill., našemu čebelarju, pa mu ga bo doposlal. Pri naročilu naj se natančno pove, koliko steklenic se hoče in kam naj se naslovijo.

oo

Uprava Ave Marije se priporoča vsem svojim prijateljem, naj si pri njej naroče devocijonalije. Dobimo jih po najnižji ceni in jih tudi oddajemo brez pribitka. Zlasti še o priliki misijonov, štirideseturne pobožnosti ali devetdnevnice smo na razpolago. Box 443, Lemont, Ill. Phone: Lemont 100-J 2.

oo

Ravnokar je došla lepa knjiga "Cvetke hvaležnosti", ki jo je spisal znani mladino ljub I. Kržič. Knjiga je polna najlepših navodil in misli, ki morajo človeka voditi po poti življenja do pravega in vzornega moža, do prave, vzorne žene. Od prve strani do zadnje ti pisatelj govori o veliki hvaležnosti do bratov — ljudi, in do Očeta — Boga. Naroči si jo takoj. Ne bo ti žal. Naročiš si jo pri upravi Ave Marije.

